І чужому научайтесь,

Й свого не цурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 188. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 30-го ВЕРЕСНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 30, 1959 No. 188. VOL. LXVI.

ПРЕЗИДЕНТ СТВЕРДЖУЄ ПРИПИНЕННЯ СОВЄТСЬКИХ ПОГРОЗ У СПРАВІ БЕРЛІНУ

ВОДНОЧАС ІЗ ЦИМ ПЕРЕДБАЧАЄ МОЖЛИВІСТЬ ВІДБУТТЯ „ЗУСТРІЧІ НА ВЕРШИНАХ", ЯКЩО НА ЦЕ ПОГОДЯТЬСЯ СОЮЗНИКИ ЗДА

През. Айзенгавер під час останньої пресової конференції

Вашингтон. — Пресова конференція през. Айзенгавера, що відбулася в понеділок дня 28-го вересня ц. р., була присвячена майже уся справам, зв'язаним з відвідинами Хрущова у ЗДА і з вислідами конференції з Хрущовим, відбутої в Кемп Дейвід. У своїх відповідях на запити журналістів през. Айзенгавер подав до відома, що Хрущов відмовився від своїх дотеперішніх погроз у справах Берліну і внаслідок цього відпали перешкоди для відбуття евентуальної „зустрічі на вершинах". Водночас із цим Президент підкреслив, що така зустріч, не зважаючи на „поступ" збоку Совєтів, мусить бути узгіднена із союзниками З'єдинених Держав. Що ж до переговорів у справі Берліну, що їх тепер можна буде відновити і продовжувати, то гарантувати їх евентуальний позитивний вислід не приходиться, бо ніхто не може передбачити, чи цей вислід буде сприйнятливий для усіх заінтересованих сторін. Щоб доповнити цю відповідь Президента і з'ясувати становище ЗДА в справі Берліну після пресової конференції була проголошена Білим Домом ще одна заява, в якій стверджується, що кожне домовлення у справі Берліну мусить бути узгіднене і прийняте населенням Західнього Берліну та західньо - німецьким урядом. На думку Президента, треба буде знайти якусь сприйнятливу розв'язку в справі Берліну, бо ситуація з ним є цілком ненормальною. В пізніше опублікованій заяві Білого Дому стверджується ще, що права союзників у Західньому Берліні не можуть бути змінені одностороннім рішенням і що в ніякому випадку не може бути загрожена свобода його населення. Що ж до дальших вислідів розмов із Хрущовим, то през. Айзенгавер ствердив, що ці розмови причинилися видатно до деякого розтоплення ледів у взаєминах між ЗДА і СССР, але це тільки початок. На всякий випадок перешкоди і застереження, що існували досі в справі відбуття „зустрічі на вершинах", усунені і тепер можна починати дальші розмови теж і в інших справах, як наприклад, в справі роззброєння. Якщо йде про самого Хрущова, то през. Айзенгавер вважає його динамічною і цікавою особистістю і не надто відданою комуністичним доктринам минулого. Наприкінці Президент ствердив, що головною причиною відкладення його (Айзенгаверових) відвідин у Совєтському Союзі є перетяження справами, що їх обидва вони і Айзенгавер і Хрущов, мали б полагодити найближчим часом, як теж і поганою погодою, що починається тепер з приходом зими. При цьому Президент висловив признання американцям за їх стриманість і поведінку під час відвідин Хрущова.

ХРУЩОВ НАРІКАЄ НА „ЗЛИХ ДУХІВ" В АМЕРИЦІ

Москва. — Совєтський диктатор Нікіта Хрущов, інформуючи москвичів про свої відвідини в З'єдинених Державах Америки, не міг не згадати і про широко розголошені демонстрації проти нього, гірко нарікаючи на „фашистських втікачів", та на „американські гнівні і насуплені обличчя", називаючи їх „злими силами" і „злими духами", проти яких треба боротись. Хрущов дослівно говорив: — „Слухаючи мої промови, деякі люди могли б думати, що Хрущов, описуючи ці приятельські зустрічі, заслонив суртиною ворожі демонстрації. Ні, я не думаю скривати факти ворожого чи неприязного відношення до нас. Так, такі факти були. Ви повинні знати, що так само, як американські газетярі були моїми постійними подорожніми сопутниками під час поїздки по З'єдинених Державах, так і фашистські втікачі з різних країн їхали з міста до міста, вимахуючи деякими своїми нікчемними плякатами. Ми також зустрічали гнівні і насуплені американські обличчя. Там було дуже багато добрих речей, але не можна також забувати злих. Цей черв'як, і для порядку треба сказати, що він великий, ще живе і може показати свою вітальність у майбутньому. Навіщо я це говорю? Чи тому, що я бажаю прохолодити відносини між Совєтським Союзом і З'єдиненими Державами? Ні. Я говорю про це тому, бо ви повинні знати правду і побачити не тільки той бік, що є нам приємний, але також і інший, задній бік, якого не можна скривати. В З'єдинених Державах є сили, які працюють проти нас і проти полегшення міжнародного напруження, в користь продовжування холодної війни. Не зважати на них, означало б виявити слабість в боротьбі проти тих сил, проти тих злих духів".

Вилаявшись на тих „злих духів", Хрущов, мабуть для контрасту, згадав або видумав одну приємну для нього зустріч з українцем в Сан Франсіско. Він оповідав, мовляв, під час відвідин одної фабрики, там йому давали вияснення по російськи без перекладача і коли він спостеріг в одного з робітників „легкий український акцент", то він запитав його по-українськи, як він називається. Робітник відповів, що Марченко і тоді Хрущов це спитав його, чи живуть його батьки, а коли почув потверджуючу відповідь, то просив передати батькам поздоровлення і за це йому „Марченко" подякував.

Хрущов інформує москвичів про свої відвідини в ЗДА

Москва. — В понеділок 28 ц. м. вполудне Нікіта Хрущов вернувся з своїм почетом до Москви. Його ракетний літак ТУ-114 переборов віддаль 5,200 миль протягом 10-ох годин і 28 хвилин, летівши в пересічі по 500 миль на годину. Хрущов висів з літака очевидячки втомлений, але вдоволений. На летовищі привітала Хрущова вся комуністична „еліта" у проводі з Ворошиловом, Мікояном і Козловим. Автобуси привезли на летовище коло 1,000 осіб. З летовища автокада із 100 авт поїхала на стадіон, де у приявності 15,000 осіб Хрущов виголосив промову-звідомлення про свою подорож до Америки. Американський шарже д'аффер Едуард Фріірс (амбасадор Томпсон ще перебуває в ЗДА) дістав запрошення від совєтського уряду — сидіти на тому зібранні в першому ряді між членами Президії компартії і його посадили між Кіріченком та Козловим. — Хрущов у своїй промові кількакратно прославляв президента Айзенгавера за його відвагу та мудрість, що продиктували Президентові запросити його, Хрущова, до Америки. Він посторяв попередні фрази про небезпеку війни і про конечність миру. Ствердив, що виніс враження, що през. Айзенгавер дійсно щиро бажає собі закінчення холодної війни та встановлення тривкого миру. Заявив, що „було б неправильно сказати, що всі важливі проблеми розв'язано після моєї подорожі по кількох американських містах, після наших зустрічей і розмов з численними американцями. Тільки політично сліпа особа могла б подумати таке. Ні. одної візити й одної подорожі замало, щоб розв'язати питання такої важливости. Це вимагає більшого зусилля. Треба буде багато більше зустрічей, щоб осягнути повне зрозуміння . . ." Водночас Хрущов ствердив, що „існують в З'єдинених Державах сили, які працюють проти облегшення міжнародного напруження і за продовжування холодної війни. Було б слабістю не добачувати їх". Хрущов особливо гірко висловлювався про віце-президента Ніксона за його промову на конвенції дентистів у Ню Йорку напередодні приїзду Хрущова до ЗДА. Водночас він висловлював подяку цілому рядові американських урядових і приватних осіб, які йому товаришили, його приймали та з ним нараджувались. Хрущов запевнив, що він і Президент погодились щодо потреби конференції на вершинах. Признав, що не можна занадто натискати на поквапне розв'язання складної проблеми міжнародного роззброєння.

АЛЬЖИРСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ПРОПОНУЮТЬ ФРАНЦІЇ НЕГАЙНИЙ МИР

Туніс. — Закордонно-революційний тимчасовий уряд Альжиру, зложений виключно з членів націоналістичної організації Фронт національного визволення, оприлюднив в минулий понеділок 28 ц. м. відповідь на заяву президента де Голя з 16 вересня ц. р. про признання альжирському народові права самовизначення. Мусульманські націоналісти приймають до відома цю декларацію де Голя в пункті щодо самовизначення та заявляють, що мир „може бути негайний". Однак вони водночас висувають кілька застережень, які суперечать становищу де Голя. І так, вони передусім підкреслюють виключно лише власну компетенцію в ролі єдиного репрезентанта мусульманського населення Альжиру та виразника його волі, що яскраво оспорює де Голь. Далі, вони говорять у своїй понеділковій декларації виключно про самостійність Альжиру та полемізують з де Голем, який таку самостійність утотожнював з нуждою і анархією. Навпаки, мусульманський націоналістичний уряд твердить, що тільки самостійність Альжиру вможливить створення північно - африканської федерації, яка в черги може співпрацювати з зовнішнім світом — у чому треба розуміти Францію. Далі, мусульмансько-революційний уряд заквестіонував знову право Франції до джерел нафти на Сагарі та рішуче протиставиться можливості поділу Альжиру на частину, підлеглу Франції і таку, яка мала б мусульманську більшість і власну широку автономію, чи самостійність. Альжир, стверджують мусульманські революціонери, є один і неподільний. Вони таврують заповідь де Голя, що в Альжирі буде продовжуватись „пацифікаційна" акція, себто війна з цілю приборкання альжирських партизанів, та запевняють, що війна проти партизанів не призведе до миру в Альжирі. Тому вони пропонують французькому урядові переговори про припинення війни та про спосіб переведення в життя принципу про самовизначення альжирського народу. За першими відгуками з Парижу — французький уряд вірогідно помине мовчанкою цю пропозицію альжирських мусульманських націоналістів. Тому безпосередньо війна в Альжирі буде ще продовжуватись, проте визнання обома сторонами принципу про право самовизначення для Альжиру й обосторонна декларація про бажання закінчити воєнну акцію залишає відкриті двері і збільшує шанси, що п'ятирічна кривава війна в Альжирі небавком закінчиться.

Американський сателіт зфотографував Землю з висоти 19,500 миль

Земля сфотографована з Експлорера VI із висоти 19,500 миль. — Стрілкою на фото позначені Гаваї.

Вашингтон. — Науковці-спеціялісти від космічних просторів виявили 28-го вересня, що американський сателіт „Експлорер VI", випущений 7-го серпня, зробив телевізійні знімки Землі з висоти 19,500 миль, що було першою фотографією нашої плянети і її хмарної заслони, зробленою з космічних просторів. Одночасно на пресовій конференції представники Аеронавтичної Адміністрації виявили, що пояс радіяції понад Землю творить одну зону з різною ґустотою, що може бути перешкодою для летів в космічні простори. Ці перші фото знімки є не дуже виразні, але вони дозволяють науковцям досліджувати хмари та їх виникання, а це має значення для передбачування погоди. Опубліковане фото, зроблене тоді, коли сателіт „Експлорер VI" був над Мехіко і коли фотографував з висоти 19,500 миль частину Пацифіку, яка була віддалена від камери 23,000 миль. З фота видко, що деякі місця на Землі були захмарені на 100 відсотків, а інші тільки частинно або зовсім безхмарні.

Атентат на прем'єра Цейльону не мав політичного підложжя

Кольомбо. — Офіційне слідство в справі вбивства цейльонського прем'єра С. Бандаранайке стверджує, що цей терористичний акт не був наслідком політичної змови, тільки індивідуальної злоби й бажання помсти маняка. Вбивником був буддистський монах, який практикував, як лікар очних недуг, стосуючи перестарілі методи лікування, опертого головно на зелах. Прем'єр Бандаранайке, хоч з професії адвокат, близько цікавився цейльонським шпитальництвом та взагалі здоровними проблемами, тим паче, що сам був кволого здоров'я. Будучи абсольвентом Оксфордського університету в Англії, Бидаранайке, очевидно, був за модернізацією системи лікування і монахи, що були напів знахорами, ставились вороже до таких задумів прем'єра. Власті ведуть слідство, чи вбивник не став знаряддям змови більшого гурту подібних, як він, фанатиків. Настрої в громадянстві стали такі ворожі буддистським монахам, що новий прем'єр Дагананьяке звернувся з закликом до народу, щоб за вину одиниці не карати загалу. Цей стан остільки дивний, що на десять мільйонів населення Цейльону, три четверті — це буддисти, а сам убитий прем'єр Бандаранайке, бувши зроду християнином, вернувшися із студій в Англії до Цейльону та зактивізувавшися в політичному житті, перейшов на буддизм і ходив постійно в традиційному одязі автохтонів буддистів.

Ірляндія і Маляї підтримують в ОН заклик Даляй Лями в справі Тибету

Об'єднані Нації. — Ірляндія поширила між усіми делегатами в Об'єднаних Націях проєкт резолюції з засудом комуністичного Китаю за злочин народовбивства та з закликом до нього, щоб він привернув в Тибеті громадські й релігійні вольності. Маляйська Федерація, як перша з азійських держав, підтримала цей почин Ірляндії. Азійсько-африканський бльок поділений в поглядах на доцільність зголошування на терені Об'єднаних Націй скарги проти комуністичного Китаю за його звірства в Тибеті. Вільний Китай стоїть на принциповому становищі, що Тибет є частиною держави Китаю, але заявив готовість підтримати резолюцію з засудом політики комуністичного китайського режиму. Ірляндська резолюція стане щойно тоді актуальна, якщо на Головній Комісії приймуть формальне внесення на поставлення справи Тибету на денний порядок Генеральної Асамблеї і коли цей внесок перейде на Генеральній Асамблеї. Комуністи і невтральні типу індійського делегата Крішни Менона повели агітацію, що зголошення внеску про Тибет сприяє холодній війні, а не „злагідненню міжнародної атмосфери" згідно з модною термінологією.

Айзенгавер запросив до Білого Дому представників сталеварень і сталеварів

Вашингтон. — Президент Айзенгавер запросив до Білого Дому на середу 30-го вересня представників сталевого промислу і спілки сталеварів в справі затяжного страйку сталеварів, який, як це заявив Президент на пресовій конференції, починає турбувати його і весь американський нарід. Президент, погрожував, що уряд почне діяти, коли в найближчих днях не прийде до ліквідації цього страйку. Президент говорив про цю справу з повним невдоволенням, бо страйк триває вже 76 днів, але не видко його кінця, що могло б вказувати на те, що американська система вільних переговорів є недоцільна, а тим часом ми тільки цим способом можемо розв'язувати свої спори між робітниками і працедавцями. Одночасно повідомили з Білого Дому, що на конференцію в середу запрошено голову Сталевої Корпорації ЗДА Роджера М. Блафа і голову Спілки Об'єднаних Сталеварів Америки — Дейвида Дж. МекДоналда. Президент має з ними окремо конферувати після того, як в п'ятницю 25-го вересня відкладено переговори без визначення дати найближчих нарад. Гадають, що Президент скористає з закону Тефта-Гартлі та проситиме генерального прокуратора про судову заборону страйку на 80 днів тому, що цей страйк вже загрожує безпеці країни, бо численні оборонні підприємства вже відчувають недостачу сталі. — Президент заявив на пресовій конференції, що в четвер 1-го жовтня думає виїхати на кілька днів на сухе повітря до південної Каліфорнії, щоб там в теплій погоді вилікувати перестуду якої дістав під час недавнього повороту з подорожі по Европі. З Білого Дому не подали місцевости, до якої мав би виїхати Президент.

МекЕлрой хоче зрезиґнувати в листопаді, його наступником має бути Ґейтс

Вашингтон. — В політичних колах столиці пригадують, що секретар оборони Ніл МекЕлрой говорив про свою резиґнацію з кінцем ц. р. ще в лютому ц.р., але несподівана смерть його заступника Доналда А. Кворлса, який помер в травні і який мав зайняти його становище, спричинила те, що він залишив був думку резиґнувати. Але Томас Гейтс, який був залишив становище секретаря фльоти, погодився був вернутися до Вашингтону як заступник секретаря оборони з тим, що на випадок потреби він стане секретарем оборони. МекЕлрой казав, що він залишить своє становище після того, як приготовить оборонний бюджет на фінансовий рік 1960-1961. МекЕлрой має вернутися з подорожі по Далекому Сході коло 20 жовтня, куди він виїхав із шефом штабу летунства генералом Томасом Д. Вайтом.

ЗАКІНЧУЄТЬСЯ ПІДГОТОВА ОРИҐІНАЛЬНОЇ МАЗЕПИНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Минулого четверга 23-го ц. м. відбулося тут чергове засідання окремого ювілейного комітету, який підготовляє святочну мазепинську академію в Ню Йорку, що відбудеться в неділю 11-го жовтня ц. р., о год. 5-ій по полудні в театральній залі Гантер Каледжу при 695 Парк Евню (ріг 69-ої вулиці). Окремі референти комітету зложили справоздання з підготови академії, яка буде складатися з двох частин. У першу ввійде відкриття свята головою Об'єднаного Комітету І. Винником, промова знавця мазепинської доби, голови ЮКОМА проф. В. Січинського, спеціяльно виготована для цьогорічного мазепинського ювілею М. Фоменком кантата, до слів Я. Славутича, яку виконає мішаний хор з Филаделфії під орудою Юрія Оранського, етюд „Мазепа" Ф. Ліста, у виконанні Марти Шлемкевич та декламації в трьох мовах, а саме „Дума" гетьмана Мазепи у виконанні арт. Я. Пінота-Рудакевича, уривок з В. Гюго „Мазепа", який виконає — у французькій мові письменниця Діма, уривок з „Мазепи" Байрона, який у англійській мові виконає поетка Патриція Килина, і вірш Лесі Храпливої „Молитва Марії Магдалини Мазепиної" у виконанні арт. Іванни Коновів. В другій частині Ансамбль Українських Акторів під керівництвом Б. Паздрія зперше відограє п'єсу Григорія Меріям-Лужницького п. н. „Гетьман Іван Мазепа", окремо написану на замовлення комітету цієї академії. У цій прем'єрі візьмуть участь понад тридцять акторів, велика більшість яких це відомі актори львівського театру. Сцену академії буде прикрашувати окремо виконаний на цьогорічний ювілей природної величини портрет гетьмана Мазепи роботи мистця П. Андрусева. У нарадах комітету взяли участь гол. І. Винник, заступник голови ред. Р. Купчинський, секретар Л. Храплива, й члени й референти окремих ділянок: пані О. Соневицька і І. Бенцаль та пп. проф. В. Січинський, Ю. Кононів, П. Зілинський, Р. Крупка, Я. Чума і Я. Падох. Наскрізь оригінальна програма та особи її виконавців дозволяють сподіватися, що ця академія буде незвичайною культурною й національною подією життя нюйоркської метрополітальної громади й поруч щойно відбутого дуже успішного мазепинського здвигу молоді, буде становити належне відмічення ювілею великого Гетьмана гідного найбільшої української громади у вільнім світі.

Південно-азійський бльок держав готов поспішити з допомогою Ляосові

Вашингтон. — У понеділок 28 ц. м. з нагоди перебування на нарадах Об'єднаних Націй в Ню Йорку кількох міністрів закордонних справ держав, приналежних до Південно-азійського оборонного пакту (СЕАТО), відбулася у Вашингтоні нарада тієї організації з спеціяльною увагою до проблеми Ляосу. Рішено одностайно, що в разі загрози для цілости і безпеки Ляосу — держави СЕАТО готові поспішити Ляосові з поміччю, але покищо рішено залишити цю справу в руках Об'єднаних Націй, що їх спеціяльна місія саме тепер перебуває в Ляосі. На цій важливій нараді були приявні державний секретар Гертер, австралійський міністер закордонних справ Роберт Кейзі, французький міністер Моріс Кув де Мурвіль, як теж міністри з Пакістану і Сіяму. Англія, Нова Зеляндія і Філіппіни були репрезентовані амбасадорами. Приявним був також генеральний секретар СЕАТО Поте Сарасін.

В ДІТРОЙТІ УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА ВІДМІТИЛА 65-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ УНСОЮЗУ

Дітройт, Миш. — В неділю 27-го вересня 1959 р. тут відбувся в приміщенні союзового Народного Дому ювілейний концерт для пошанування 65-літнього ювілею найстаршої й найбільшої у всім світі української громадської установи, Українськоюю Народного Союзу. У програму свята ввійшли: відкриття головою окружного союзового комітету та головним радним УНСоюзу В. Дідиком, продукції Дівочого Ансамблю Бандуристок СУМА під кермою П. Потапенка, танки танцювального гуртка МУН з Віндзору, сольоспів Доні Демрей при акомпаніяменті Ліди Сої, танки й дует союзового доросту 175-го Відділу УНСоюзу в Дітройті, під мистецьким керівництвом И. Драґінди та під опікою секретаря Відділу Ст. Крупки, між яким вирізнялися брати Олекса і Андрій Хмелі, виступ Квартету Бандуристів: Євгена Цюри, Петра Китастого, Володимира Кучера і Петра Потапенка та святочна промова про шістдесятп'ять років громадського труду УНСоюзу та його здобутки, виголошена д-ром Ярославом Падохом, головним секретарем УНСоюзу. Виповнена велика заля союзового дому мала нагоду пригадати собі історичну ролю УНСоюзу для організації та свідомости великої української громади на американській

(Закінчення на стор. 4-ій)

„КАНАДІЙСЬКА ТРИБУНА У.Н.С." З ЦИМ ЧИСЛОМ „СВОБОДИ"

Разом з цим числом „Свободи" друкується 4-сторінковою вкладкою кінцевомісячна „Трибуна Українського Народного Союзу" із місячними рекордовим та касовим звітами та відповідним матеріялом. Цьогомісячна „Трибуна УНС" — канадійська, з уваги на те, що з кінцем цього тижня буде офіціяльно відкрита в Торонті схвалена останньою Конвенцією УНСоюзу та вирішена на останньому річному засіданні Головного Уряду УНС окрема Канадійська Канцелярія УНС, що започатковує новий важливий період в розвитку Українського Народного Союзу на канадійському терені.

В АМЕРИЦІ

● **Під час від'їзду Хрущова з Вашингтону,** подібно, як це було під час його приїзду до столиці, літак зробив на небі знак хреста, а побіч нього дві грецькі букви „альфу" і „омеґу", про які пише апостол св. Іоан в своїй „Апокаліпсі": „Я є Альфа і Омеґа, Перший і Останній, Початок і Кінець".

● **Нікіта Хрущов** під час своєї подорожі по ЗДА возив із собою малий російсько - англійський словник, з якого вивчив такі слова, як „окей, „олрайт", „вері ґуд", „тенк ю" і „ґуд бай". Коли йому щось дуже подобалося то він казав „вері окей".

● **„Журнал оф Медісін"** повідомляє, що антибіотик dihydrostreptomycin є шкідливий для здоров'я і тому його треба вилучити із аптек. Після шестирічних досвідів виявлено, що цей лік, якого лікарі рекомендують при перестуді і туберкульозі спричинює глухоту. „Журнал оф Медісін" домагається припинити продукцію цього антибіотику, який уже спричинив повну глухоту 32 пацієнтів.

● **На міжнародній медичній конференції** в справах артеріосклерози і коронарної недуги в Мехіко Сіті лікарі ствердили, що багатші люди частіше хворіють на ці недуги, як бідні. Але в ЗДА, де все населення може їсти досхочу, серцеві недуги проявляються однаково в бідніших і в багатших верствах населення.

У СВІТІ

● **У зв'язку з летунською катастрофою у Франції,** що сталася в минулий четвер, спричинивши смерть 48 осіб, пригадують, що найбільша катастрофа в історії летунства мала місце 18-го січня 1953-го року, коли американський транспортний літак „Глобмастер" упав недалеко Тахікави в Японії, при чому згинуло 129 вояків. У цивільному летунстві найбільша катастрофа скоїлась 30-го січня 1956-го року, коли два цивільні транспортні літаки зударились над Каньйоном в Арізоні, при чому згинуло 128 осіб. Від 1921 року, не враховуючи воєнних років, сталося 60 великих летунських катастроф.

● **У муринській республіці Ґані** проголошено т. зв. Акт про фальшиві рапорти, за яким журналіст, що подав інформації, які дискредитують державу, може дістати 15 років в'язниці. Внаслідок гострих протестів місцевих і закордонних журналістів, ґанський міністер освіти і інформації заявив, що за висилання фальшивих вісток закордонним журналістам відбиратимуть право перебування в країні, а власних позбавлятимуть прав журналіста, але не саджатимуть до в'язниці.

● **В Індії** що року преса обурювалась, коли Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй відкидала індійську пропозицію про допущення до ОН комуністичного Китаю. Коли це саме сталося і цього року, індійська преса вперше зареєструвала цей факт без ніяких напастливих випадів проти Америки, що спротивилась індійській пропозиції.

● **У Сиднеї, в Австралії,** президент Нюйоркської біржі Кейт Фунстон, заявив на прийнятті, влаштованому в його честь, що Австралія колись „наздожене і випередить" Америку у своєму господарському розвитку, маючи майже ще непорушені природні багатства. Він передбачає також, що Австралія стане більше привабливим тереном еміґрації для европейців від Америки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІДСУМКИ ВІДВІДИН ХРУЩОВА

Коли в неділю, 27-го вересня, о 10-ій годині вечора з летовища військової бази Ендруса біля Вашінґтону (комендантом якої, до речі, є американський полковник українського роду) піднісся величезний совєтський літак ТУ-114, забираючи назад до Москви совєтського диктатора Нікіту Хрущова, то цілком певно з полегшею зідхнула, можна сказати, вся Америка — її нарід і уряд. Хрущов приїхав на вишантажувані ним всілякими кризами, включно з останньою в справі Берліну, відвідини 15-го вересня і впродовж 13 днів свого перебування в цій країні вільних і відважних був предметом уваги, як ніхто ніколи раніше. Щоб не було непорозумінь, треба відразу зазначити, що ця увага була дуже різноманітна. Уряд уважав, що в першу чергу треба ґарантувати тому самозапрошеному диктаторові персональну безпеку і прийняття, яке належиться гостеві, без уваги на те, як до тієї гостини дійшло. Дослівно тисячі поліцистів і поліційних аґентів мусіли охороняти того гостя Президента, який зі свого боку вважав за необхідне аж два рази звернутись до свого народу із закликом до „ввічливости" супроти відвідувача. Цей факт говорить своєю мовою в країні, яка славиться незрівнянною гостинністю супроти всіх відвідувачів.

Повно клопоту мали місцеві власті, мала преса, радіо і телевізія, що обслуговували ці відвідини в найменших деталях, мала клопіт і суспільність, опинившись між закликами Президента до ввічливости та традиційної гостинности, з одного боку, і своїми почуваннями щодо диктатора та репрезентованого ним народовбивчого режиму — з другого.

Усі ці крайності і парадокси приходили до голосу і супроводили відвідини Хрущова від першого до останнього їх дня. Коли ж мова про поведінку „гостя", то вона була так само незвичайною в Америці, як незвичайним було й відношення до нього господарів. Як тільки ці відвідини заповіджено, вся підготова до них з американського боку, крім максимальних заходів персональної безпеки для відвідувача, йшла в тому напрямку, щоб у межах можливостей дати йому нагоду якнайбільше і найповніше пізнати Америку, її нарід та його спосіб життя у вільній демократичній системі, як і його думки та наставлення. Під кутом тих бажань і сподівань, мабуть, і президент Айзенгавер рішився з неприховано тяжким серцем запросити диктатора. Тим часом Хрущов дуже мало скористав з тієї нагоди, виголошуючи натомість аґітаційні промови і намагаючись, як тут кажуть, „продавати" американському народові „ліпшу" комуністичну систему.

Який же результат тих справді дивовижних відвідин? Американська публічна опінія, а з нею й урядові кола, оцінюють їх приблизно так: загальна ситуація від них не погіршилась, а чи буде від них яке поліпшення, то — поживемо й побачимо. „Хрущов, — пише Дейвід Лоренс в „НИГеральд Трибюн", — приїхав, дещо побачив, але Америки не здобув". І хоч він тут і там насмітив серед тих, які в дійсній ситуації не орієнтуються, все ж таки немає побоювань, що після цих відвідин до своєї погрози Америці: „ми вас угробимо" зможе — як висловився один із промовців на антихрущовській маніфестації в Карнеґі Голл в Ню Йорку — додати ще: „в могилі, яку ви собі самі викопаєте". В трудній ситуації, яку витворили ці відвідини, Америка все ж таки доказала, що вона собі сама тієї могили копати не думає, як і не думає в неї лягати, якби її викопав хтось інший.

На окрему увагу заслуговували б і підсумки відвідин совєтського диктатора в Америці для визвольної справи поневолених народів, між ними головно українського. При всіх своїх мінусах, ці відвідини причинились до поважного спопуляризування визвольної проблематики, в чому, якщо не першу, то цілком певно не останню заслугу має українська національна група зі своєю політичною репрезентацією, Українським Конґресовим Комітетом на чолі. За це їй належиться заслужене признання, і у свій час напевно оцінить це також ввесь американський нарід.

Відвідини совєтського диктатора в Америці закінчились, але на їх кінцеві наслідки ще доведеться заждати. Тому й підсумки тих відвідин можуть бути тільки тимчасові і далеко неповні. Між позитивами з відвідин Хрущова підкреслюється його твердження, що він не робить різниці між американським народом і урядом, що досі постійно робила совєтська пропаганда, і твердження, що в капіталістичній системі не зле жити. Очевидно, що оцінка тих його тверджень залежить ще від того, що він скаже після повороту до Москви. Але в Америці в цьому відношенні ніхто не має жадних ілюзій і всі однозгідні, що коли Хрущову не пощастило „продати" комуністичної системи американцям, то й він за час своїх відвідин не навернувся до демократичного порядку.

У всій тій складній ситуації, в якій відбулись відвідини совєтського диктатора, наші найбільші симпатії належать, без сумніву, президентові Айзенгаверові, який мав з цього приводу найбільше турбот. Ці наші симпатії тільки збільшує його рішення відкласти свою ревізиту в Совєтському Союзі, та ще й з таких формально названих мотивів, як бажання . . . взяти на ці відвідини зі собою своїх внуків. Навряд чи щонебудь краще могло б схарактеризувати відношення Президента до цих відвідин та оцінку їх важливости і значення.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ . . .

86-ий КОНҐРЕС В ПОЛОВИНІ ДОРОГИ

Була вже година 6.24 ранку 15 вересня цього року, коли молоточки віце-президента Ніксона і спікера Рейбирна востаннє вдарили по президіяльних столах Сенату і Палати Репрезентантів. Перша сесія 86-го Конґресу закінчилась тихо, без звичайних співів, без голосних прощальних слів. Змучені, невиспані конґресмени мерщій залишали залі; не одного чекало під дверима авто з повним баком бензини, готове в далеку дорогу додому.

Ця перша сесія превищила приблизно на півтора місяця звичайну норму часу і була найдовшою від 1951 року. І хто-зна, чи не була б вона ще довша, якби не загроза куртуазійної вимоги запросити Хрущова на промову до Конґресу. Незвичайні це були перегони з часом. З одного боку ряд незавершених ще важливих справ чекав на вирішення, і престиж Конґресу, радше партій панівної більшости, вимагав, щоб ця перша сесія не скінчилася без поважніших осягів. А з другого боку очевидний амбарас від можливої промови Нікіти Хрущова змушував конґресменів роз'їхатися чимскорше, дармащо в не одного було неприємне почування якоїсь утечі, негідної американського Конґресу.

По цій лінії пішла, власне, одноособова кампанія сенатора Морса з Ореґону, вже добре відомого зі своїх рекордових філібастерських промов. Він казав, що Конґрес повинен показати світові, що американці вміють спокійно вислухати навіть такі заяви, з якими вони не погоджуються. Він уживав всяких заходів, щоб продовжити наради: навіть приніс і демонстративно поклав на стіл голови тритомову історію робітничого руху, заповідаючи, що читатиме її для конґресового Рекорду. Сен. Джансон, провідник сенатської демократичної більшости, відповідальний за успіх нарад, сам старий практик у конґресових трюках, спритно маневрував ходом нарад, щоб їх прискорити. Нарешті, прийнявши похапцем одні проєкти, відклавши другі, Конґрес відрочив сесію „сіне діє", тобто практично до 6 січня 1960 року. Тихо й непомітно роз'їхались конґресмени, а того ж самого дня голосно й дуже помітно в'їхав у столицю совєтський прем'єр. Зайняв він увагу публіки, зайняв сторінки часописів і в тінь поставив Конґрес та його роботу.

А проте, це був активний і доволі успішний Конґрес. Правда, дехто каже, що почав він як лев, а закінчив як ягня. В одному, здається, можна добачити зерно правди з цього образового порівняння: в відношенні Конґресу до Президента. Молодий, сильно відновлений Конґрес, з такою переважаючою демократичною більшістю, справді з великим розмахом узявся був до роботи в січні, заповідаючи „провідництво" в справах нації. Тоді виглядало, що республіканський Президент мусітиме підкоритися цій більшості. Але статечні реалісти, спікер Рейбирн у Палаті і демократичний провідник у Сенаті приборкали розмах молодих конґресових екстремістів. Щоб осягнути те, що можливе в ділянці законодавства, вони провели лінію доволі широкої гармонії в співпраці з Президентом, навіть дозволяючи Айзенгаверові здобути прикметник „форсфул лідер". В результаті Президент дістав чимало, хоч зовсім не все, чого просив, а Конґрес не тільки говорив, але й осягнув доволі, дещо навіть історичного значення. За більше як вісім місяців праці Конґресу коло 300 нових „публічних" законів увійшло в силу; 11 ухвал діждались Президентового вета, з них 3 таки переголосовано.

Два закони, що перейдуть в історію, треба вписати в добро цієї сесії Конґресу. П'ятдесята зірка зійшла на прапор ЗДА, коли Гаваї стали стейтом Унії. Оце вперше територія, відділена морем від континентального масиву ЗДА, дістала статус повноправного стейту.

А робітничі юнії зазнали обмеження у своїй практиці завдяки новому робітничому законові, що прийшов на зміну славного закону Тефта-Гартлі. Юнії мусітимуть добре подумати і шукати шляхів, щоб зберегти свою силу в економіці країни.

Хоч Конґрес обтяв бюджетову пропозицію Президента на 1.9 більйона долярів, Президент назвав його великим розтратником. Це головно тому, що Конґрес призначив на публічні роботи 1.2 більйона долярів більше, як хотів Президент. Тут Айзенгавер поклав був своє вето, але Конґрес переголосував його. Передбачено також додаткові фонди на розбудову великих шляхів, завдяки підвищенню податку за бензину на один цент від ґальона.

Буде тепер легше купити новий дім, бо федеральна Житлова Адміністрація (ФГА) дістала можливість поширити мортґеджі на 8 більйонів долярів і знизити початкову вплату. А малі підприємства матимуть змогу діставати більше кредитів.

Чимало розголосу здобула одноагідна резолюція обох палат Конґресу в справі Тижня Поневолених Націй. Хрущов не приховував свого гніву з того приводу.

Деяких важливих справ Конґрес не вирішив: відклав ширше закроєний законопроєкт про громадянські права, про рухому допомогу фармерам, про ширшу допомогу школам. У цих справах Конґрес прийняв тимчасові, властиве частинні рішення. Можна також критично дивитись на рішення Конґресу обтяти 700 мільйонів з фонду взаємної міжнародної допомоги, а мешканці Дистрикту Колумбія знову розчаровані, що Конґрес не прийняв рішення в справі самоуправи та права голосування для мешканців Дистрикту.

З такими важливішими осягами й недотягненнями члени Конґресу роз'їхались. Цей рекорд не задовольнив Президента. Зі своєї фарми в Ґеттисбурґу він заявив, що, не зважаючи на деякі успіхи, ця сесія була „одною з численних розчаровуючих невдач", головно через завелику розтратність у видатках. Заповівши, що через три місяці, коли Конґрес зійдеться на свою другу сесію, він продовжуватиме опонувати його „екстраваґанції", Президент пішов грати в ґольф. А зі своєї фарми — чи радше „ренчу" західнього типу — відгукнувся демократичний провідник Л. Джансон: заяву Президента він зрозумів як заповідь внутрішньої „холодної війни" — і прийняв виклик. А з третьої фарми-ренчу відізвався Сем Рейбирн, теж в обороні осягів Конґресу: „Ця сесія провела не менше поважної праці як будь-котра з тих, в яких я був спікером — заявив він. — Ми, демократи, горді з цього рекорду і готові йти з ним у виборчу кампанію 1960 р."

Тож тепер немає сумніву, що чергова сесія буде ще більше сповнена партійної боротьби і змагань за партійний рекорд, потрібний для виборів. І також певне, що до звичайних справ, які даватимуть матеріял для взаємної критики, прилучиться одна незвичайна: візита Хрущова. Кожна користь або некористь із цих відвідин піде на рахунок Айзенгавера, Ніксона і їх партії.

юс

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ СССР І ВІЗИТА ХРУЩОВА

Диктатор Совєтського Союзу Хрущов прибув до ЗДА не лише для пропаганди. Причини його приїзду треба шукати глибше, головно в економіці. Економічне питання — це головне питання в політиці миру і війни. Про це добре знають большевики, які виросли на теорії Маркса, що все життя одиниць і суспільств бачив лише в площині економічних проблем. Проте, Хрущов виписав на своєму баґажі три кличі: про мир, про дружбу американського і совєтського народів і про товарообмін між Совєтським Союзом і Америкою. Коли два перші кличі — це лише пропаґандивні прикраси совєтського диктатора, який намагається показати себе перед світом як янгол миру, то справжній тягар поїздки Хрущова, за його власними ж твердженнями, в економіці.

Справа коекзистенції двох систем, про яку кілька років голосно говориться, це справа головно економічного характеру. Якщо брати до уваги Америку і Совєтський Союз в економічному розумінні, то можна говорити про два капіталізми: капіталізм державний і капіталізм великих концернів. В соціяльному аспекті маємо тут діло, з одного боку, з системою демократичною, яка віддає всю владу народові, і з другого — з тоталістичною, яка дозволяє одній людині — диктаторові, що спирається на партійний апарат, виконувати владу над народом. Ці дві соціяльні системи не можуть знайти можливостей коекзистенції, бо одна одну заперечують. Хрущов під час своєї поїздки заявляв не раз, що він не може знайти порозуміння ні з американським робітництвом, яке керується демократичними засадами, ні з американськими урядовими чинниками, які, за висловом Линколна, діють з волі народу і для народу. Але, як заявляв Хрущов, він знаходить зрозуміння у бизнесменів. І тут знову доказ, що Совєтський Союз, чи радше його урядова верхівка шукає торговельних взаємин із американським партнером.

Що примушує Москву до такого кроку? Не лише загроза війни. У війні, головно в останній, Совєтський Союз лише скористав, бо — бувши вже на межі банкрутства — зріс після неї у ще більшу мілітарну потугу. Але як виглядає ця потуга з погляду економіки? Відомий англійський політик, колишній державний підсекретар і амбасадор у Москві в роках 1953-1957, сер Вільям Гайтер в недавно опублікованій у „Файненшел Таймс" статті дуже влучно насвітлив господарське становище Совєтського Союзу.

Сер Вільям Гайтер почав від змалювання картини, яку він часто міг обсервувати в підмосковній місцевості. Заболоченим шляхом іде жінка, босоніж, несучи на коромислі два відра з водою. Вона йде до своєї малої дерев'яної хатини з вузькими віконцями і похилим латаним дашком. Перед хатою ні квітки, ані будь-якої іншої прикраси. А в далині поза ліском височіє мурований хмародер, прикрашений на вершку великою п'ятикутньою зіркою. Це — каже сер Гайтер — типова картина для Совєтського Союзу. З одного боку нужда, рівень побуту, як у найбільш відсталій країні, без водотягів, каналізації і конечних товарів щоденного вжитку, як чоботи, а з другого — хмародери.

Причина цього саме в совєтській системі партійної диктатури, яка терором добивається ресурсів від населення, щоб здобути економічну силу для свого режиму. Совєтський режим не задовольняє найпримітивніших вимог свого населення, і в такий спосіб здобуває засоби для осягнення технічних здобутків у формі хмародерів, чи ще більше у формі нуклеарної зброї та різних спутників. Совєтський Союз кричить, що його економічні успіхи більші, як в усіх інших країнах світу, і на доказ ставить саме ці технічні здобутки. Тож справедливо каже сер Гайтер, що Совєтський Союз являє собою унікат: це — багата держава найбідніших у світі громадян, держава, яка експлуатацією своїх громадян збудувала таку велику мілітарну машину, якої не знав світ.

Безперечно, такий стан визиску і позбавлення населення найпримітивніших предметів побуту не може тривати вічно. І в цьому криється причина, чому совєтський режим старається нав'язати економічні взаємини з американським партнером, який відомий з того, що все, що продукує, продукує з розрахунком на споживача, на широкий загал.

Сер Гайтер бачить у цьому шуканні коекзистенції початок замирення. Він висловлює віру, що одного гарного дня Совєтський Союз втратить свій динамізм, як це вже було в історії, наприклад, з магометанським наступом. Таке заспокоєння — на думку Гайтера — можливе більше в багатому суспільстві, ніж у бідному. З одного боку, володарі не будуть здібні пориватися на війну, бо матимуть більше до втрачення; з другого ж населення буде більше натискати на своїх володарів для задоволення своїх вимог. З одного боку тоталітаризм, який розпоряджає всією економічною силою по своїй волі, а з другого — демократичне суспільство, яке намагається вдосконалити і уприємнити життя людської одиниці. Якщо б навіть і прийшло до коекзистенції між цими двома системами, тоді ввесь прибуток із цього пішов би на підтримку тоталітарної системи.

Сер Гайтер вірить, що само населення Совєтського Союзу натискатиме на уряд, щоб мати більше дібр щоденного вжитку, щоб задовольнити свої побутові вимоги. Та чи це так просто в совєтській системі? У розмові з представниками американського робітництва Хрущов, підкреслюючи різниці між смаком совєтської людини й американця, запитав пана Кері, що він бажає з'їсти на обід. Коли цей юнійний провідник відповів, що біфштек, Хрущов заявив: „А я борщ". „Ось і бачите, — пояснив совєтський диктатор, — між нами є різниці, і тому ми мусимо охороняти нашого робітника від немилої йому пропаґанди". Тут вмішався в розмову провідник робітників автомобільного промислу Рутер: „Це добре, пане Хрущов, що ви бажаєте борщу, тоді як Кері хоче біфстексу. Але біда, що ви примушуєте їсти борщ усе населення Совєтського Союзу". В цій дотепній фразі криється ввесь траґізм так званої коекзистенції. Юнійні провідники краще зрозуміли суть совєтського режиму, коли в резолюції, ухваленій того самого дня в Сан Франсіско, перестерігають світ проти Хрущова, як диктатора загрозливішого від Сталіна, а від Хрущова вимагають перше, як починати з ним розмови, звільнити всіх рабів, якими є окуповане населення Совєтського Союзу.

Американські бизнесмени можуть в короткозорому обчисленні рахувати на прибутки з коекзистенції із Совєтським Союзом. Але вони не хочуть знати того, що ввесь прибуток з коекзистенції піде на підтримку совєтського режиму і тим самим створюватиме ще більшу загрозу для вільного світу. Про це добре знає Хрущов, про це знають большевицькі бюрократи, і тому з такою настирливістю беруться за діло коекзистенції.

Т.

НОВІ МОДЕЛІ ПОПУЛЯРНИХ АВТ

Автомобільна індустрія, одна з найбільших і найважливіших у ЗДА, в жовтні розпочинає свій новий діловий рік. В цьому часі продуценти автомобілів випустять на ринок нові моделі своїх авт, відслонивши перед широкими масами населення так дбайливо спущену досі завісу. Кожна бо фірма-велетень у найбільшій таємниці від публіки і своїх посестер зберігає навіть найдрібніші деталі нових моделів, щоб вийти на ринок першуном, щоб дати покупцям авта з різними уліпшеннями, вигодами тощо.

Майже всі автомобільні фірми у ЗДА в моделях 1960 року акцентують дві речі: економічність і практичність. Нові авта й цього року появляться більш-менш в такому самому числі, як і в попередніх — шість мільйонів. На думку фахівців, нові моделі є стомилевим кроком вперед у цій галузі індустрії. Деякі пресові звітодавці твердять, що від часу побудови першого популярного моделю авта, славного Фордового моделю „Т", не було таких хвилюючих змін та вдосконалень в автовій продукції, як побачимо в тих, що їх випустять на ринок з початком жовтня. У найближчих днях переконаємось, скільки правди було в цих твердженнях автомобільних „пророків" . . .

Економічність нових авт фахові журнали і реклама розглядають у двох аспектах: 1. Ряд автомобільних типів, як „Бюік", „Олдсмобіл" та „Понтіяк" уперше за довгі роки дають широким масам не продуковану ще на цьому континенті малу автомобілеву одиницю. (Досі з чималим успіхом експортували такі авта-ліліпути різні европейські, зокрема німецькі фірми). Популярність таких авт стала поважною фінансовою загрозою для американських фірм, які в цьому новому році приступили до контрофензиви у формі дешевих та економічних щодо палива авт. 2. Нормальної величини авта, крім ряду технічних удосконалень, пристосовано також до масового характеру збуту. Зроблено їх ощадними під кожним оглядом. Важкі й дорогі моделі потребують високоякісного, значить дорожчого палива. В нових моделях дорожче паливо заступлено нормальним, значно дешевшим. В тій цілі в автах відомої серійної продукції „88" мотори перероблено в такий спосіб, що зредуковано (в деяких компаніях) їхню погінну силу. Таке авто, зберігаючи свій характер, заощаджуватиме на одному долярові, плаченому за газоліну, 15 центів.

Таку систему редукції силашвидкости авта у користь кишені його власника започаткувала ще в 1958 році компанія „Олдсмобіл". Інші автомобільні велетні, з конкуренційних міркувань, рішили були не обнижувати ефективности своїх авт, але, примушені економічними обставинами і посиленим імпортом закордонних авт, щойно цього року зважилися на таку необхідну іновацію. Нові авта фірми „Олдсмобіл" будуть всього на два цалі коротші, але й ця незначна редукція, кажуть фахівці, матиме практичну цінність для їхніх власників. При щораз більшій кількості авт, навіть ці два скромні цалі в деякій мірі облегшать катастрофальну проблему паркування по наших забитих автами вулицях та площах. Також вага таких авт буде зменшена на 15-30 фунтів.

Компанія „Крайслера" випустить на ринок малу, економічну машину щойно в листопаді. Експерименти зі зменшеним моделем авта цієї компанії тривали дуже довго й були сполучені з поважними витратами. Інженери „Крайслера" сконструювали й випробували аж 56 різних версій мотора до такого зменшеного типу авта. Остаточно для масової продукції вибрали одну версію малого мотора, що появиться під назвою „Веліянт". Такого типу машина („Веліянт"), інформують пресові аґенти „Крайслера", призначена між іншим на те, щоб видержати конкуренцію з малими автами Форда (його малі „Фелкони") та Дженерал Моторса (малі авта „Корвеср").

Крайслер, Форд і Дженерал Моторс у конкуренційних перегонах щодо форми, довжини й ваги своїх авт, а тим самим щодо ціни на них в одному пункті своєї конкуренції однозгідні: закордонні авта-ліліпути на довшу мету не закоплять американської вибагливої публіки. Вона купує тепер ці авта більше задля оригінальности, а також для того, щоб розв'язати пекучу проблему приміщення авт. Американці звикли до комфорту, їздять цілими родинами ще й з відповідним баґажем. Отже, для практичних, а також для економічних цілей треба наситити країну автами саме такого типу, як цього року ці три компанії випустять на ринок. Значить, вибрано золоту середину поміж великими й просторими, зате дорожчими автами, і імпортованими з Европи „ліліпутами" . . . Попит на такі малі й економічні авта показує, що й тут треба вибивати клин клином, але на американську мірку й смак.

Такими надіями потішають себе згадані три автомобільні компанії, випускаючи з початком жовтня нові, поменшені і дешевші моделі популярних авт.

І. Г-ич

С. Риндик

ХОДІМ НА ГОРОД

(5)

Я кинувся, схопив дівку за ноги і висмикнув. Ще не залялася, тільки мала, мов той анцибОлот, всю голову в болоті і повен рот намулу. Виплювавши намул, сестричка стала дуже кричати, бо перелякалась. А на теє прибіг батько, прибігла мама, прибіг Сірко і всі діти, навіть сусіди поприлипали до плота. І батько відчухрав мене за копанки. Але добре, що сестричка не втопилася.

Та це пусте. Біда з капустою настає, коли вона починає зав'язуватися в головки. Тоді звідкись береться гусінь. Але скільки?! Полки, корпуси, цілі армії! Мохната, дуже жвава, а ще більше пажерлива. Об'їдає вам капусту до храбуззя, до гичалля. На боротьбу з цим тяжким ворогом мама висилала Юстину нашу наймичку, і мене.

Ми брали по горщику і йшли на капусту. Горшки для того, щоб до них збирати гусінь. Юстина казала не „гусінь", а „гусільниця". Назбиравши півгорщика гусільниці, треба було зараз закопати її, щоб не розлізлася, бо вона безнастанно намагалась вилізти, і треба було раз-у-раз згортати її назад до горшка. Але клята Юстина не дуже спрацьовувалась. Збирала тільки доти, поки за плотом не обізвався Олекса, сусідський парубок. Як тільки він показався, ото — вже гусільниця виграла! Вже моя Юстина не пам'ятає, що з нею діється і чого вона на городі. А коли почує з-поза плоту „Юстино!", як покидає і гусільницю, і горшка, і всяку роботу, біжить до плоту і прилипає там.

— Гусільниця росплазиться! — кричу їй, бо гусінь лавою пре з покинутого горщика.

— Позбирай там! — відповідала мені і далі липла.

Та я не дурний збирати чужу гусінь. Досить мені своєї. Посуваюсь далі і поспішаю, бо до кінця загону ще тієї паскуди тьма-тьменна. А коли оглянешся позад себе, то знов повно. Звідки вона береться, то один Бог теє знає. Тут би треба цілого шарварку збирачів, а нашій Юстині ані в думці. Поприлипали обидвоє до плоту і щось шепочуть одно одному. І шепочуть, поки не смеркнеться. Тоді відриваються від плоту, і ми йдемо додому. Юстина хитається, як заморочена.

— Не кажи нічого мамі, — просить мене під перелазом.

А мені що? Аби моя душа була чиста. За чужі душі не дбаю.

Ще більше, ніж гусінь, нівечить город військо. І то як яке. Коли переходять через село кубанські козаки, то ще пів біди лиха. За день постою вони вспівали зробити тільки деяку моральну шкоду кукурудзі. А матеріяльної ніякої. Крім того, дуже мило було слухати, як вони увечері, вийшовши на вулицю і ставши там кружка, співали з вигуком і висвистом. Найбільше сподобалась мені пісня:

Казачішкі!
Айда ребятішкі!
А ґде ж ваші жони?
Наші жони —
Руж'і заріжони.
Вот ґде наші жони!

Але велика біда, коли переходили „арьоловскіє" піхотинці (з Орловської губернії). Ці люди, окрім звичайного безчестя, видали, бувало, все, що бачили, а що в них не влазилось, то розбурювали й нівечили.

А потім мама ходила по городу, ломила руки й заводила. Мабуть, із цієї самої причини постала пісня:

Ходить гарбуз по городу,
Питається свого роду:
„Ой чи живі, чи здорові
Всі родичі гарбузові?!"

Не раз мама казала:

— І що то Бог дав? І віра однакова, і цар той самий, а от ув одного душа людська, а в другого люциперська.

Під вечір „арьоловци" співали пісні:

Полна, полна нам,
братци, журіться,
Полна, братци, горе ґарівать,
Пайдьом, братци, турка ваївать,
Рассюшку, братци, праславлять!

На наших городах вони були дуже бойові. Там вони дуже прославляли Рассюшку.

На цьому слові можна б уже закінчити нашу бесіду за город. Хіба згадати ще, що восени мама купувала на ярмарку віз капусти, шаткувала її і квасила, бо з рідної капусти гусінь залишала нам на господарство саме храбустя й коріння. І так щороку. І не знати, навіщо ми стільки мучились коло тієї рослини. Але, з другого боку — який би то був город без капусти? Капуста мусіла бути. Хоч її не можна було навіть до борщу покраяти, бо тоді плавала зверху варена гусінь. Добре ще, що зверху і що можна було, побачивши її, швидко ложкою зняти. Мама казала тоді, що це пригоріла цибулька.

Було б добре закінчити це оповідання чимось симпатичним. Тому згадаємо за птаство, що крутиться на городі. На першому місці за курей. Кури люблять город і цілий день бродять по нім. Від часу до часу то ця, то та курка починає чомусь журитись і співає якоїсь своєї курячої елегії. А часом, вилізши з бур'янів, кудкудаче. Тоді наш Сірко, що любить спати за перелазом, прокидається, дивиться в той бік, а потому, дармащо дуже лінивий, устає і сам іде, до того бур'яну подивитись, що там сталося, що так знервувало курку. За якийсь час він виходить звідти й облизується, а на морді має жовті заїди. Знову лягає й засипає, аж поки не настане черга на другий такий самий сніданок.

Часто трапляється, що якась курка тратить психічну рівновагу. Починає квокати, а пір'я, що на ній, сильно буриться. Таку курку мама ловить, несе її на кладку і занурює по шию у воду. Курка при цьому дуже киркає. Потримавши якийсь час у воді, мама виносить курку на сухе й пускає. Після цього купелю звичайно перестає квокати, а її пір'я лягає на своє місце. Однак, трапляються часами й такі вперті курки, що їх треба по кілька разів купати, поки не прийдуть до психічної рівноваги.

А є хитріші курки. Вони нічого нікому не кажуть, тільки потаємці, тишком-нишком звивають собі десь у нетрях городу затишне кубельце, наносять там яєчок, не кудкудакають, або коли без того не можуть, то дуже тихо, майже мурмурандо, щоб клятий Сірко не почув. А потім виводять вам цілу ґалайстру курчаток! Радуйтеся і веселіться. Таку курку мама вже не купає, а збирає курчаток у решето, квочку бере під пахву і все це заносить до хати. Там їх кілька день годує вареним, подробленим яєчком і жовтим пшоном, а потім виганяє надвір.

Та бувають і нещасливі випадки. Це психічно ненормальні курки, або, сказати просто, божевільні. Непомильною ознакою курячого божевілля є піяння. Ось ні з того, ні з цього починає курка піяти півнем! Таке саме трапляється часом серед дівчат. Тільки вони не піють, а роздягаються, натягають на руки кожушані рукавиці і одна одну б'ють по морді, в живіт, в ребра, і де тільки можуть.

КАНАДІЙСЬКА ТРИБУНА У.Н.СОЮЗУ

Рік V. Вересень 1959 Ч. 9 (63)

Д. Галичин

КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ В КАНАДІ

Як уже відомо, з днем 1го вересня цього року відкрито в місті Торонті, Канада канцелярію УНСоюзу. Знову офіційне відкриття цієї канцелярії відбудеться в перших днях жовтня.

Яку ж ціль, і які завдання має ця канцелярія. Очевидно, що в самих, початках, важко було б ті цілі і завдання спрецизувати з цілою точністю. З часом саме життя покаже, яким саме цілям ця канцелярія служитиме та які завдання вона буде і зможе виконувати. Все ж таки вже тепер можна сказати, що канцелярія вже самим фактом її створення та існування своєю зверхньою формою виявляє і уточнює існуючий організаційний стан УНСоюзу. Бо хоча це відомий факт, що всі фонди канадійських членів є зовсім окремі, та відділені від фондів тих членів, що є в ЗДА, і хоча від теперішню пору УНСоюз не забирає ані одного сотика до ЗДА з тих грошей, що їх вплачують канадійські члени, і хоча всі гроші, що приходять з членських вкладок чи з відсотків від інвестованого гроша канадійських членів, залишаються завжди в Канаді та служать виключно канадійським членам на такі виплати, як, наприклад: посмертні допомоги, допомоги на випадок невиліковальних недуг або каліцтва, звороти в готівці, організаційні та секретарські нагороди і т. п., то все ж таки серед поодиноких людей та кіл покутує пересуд, мовляв, УНСоюз це чужа, не-канадійська організація.

Іншими словами, хоча все підприємство канадійських членів УНСоюзу завжди було окремо ведене, хоча всі вплачувані канадійськими членами гроші лишались вповні завжди в Канаді, то все таки дехто вважав УНСоюз „чужою" організацією. Тепер, з відкриттям канцелярії, це наставлення повинно змінитись. Змінить це канцелярія, яка, координуючи всю працю і діяльність канадійських членів та їхніх Відділів, визначуватиме окремішність канадійського бизнесу, УНСоюзу, головно своєю зверхньою формою і репрезентацією, бо коли мова про ведення діловодства,, що зв'язане ,наприклад, з виготовлюванням місячних звітів для Відділів, чи річних для асекураційного департаменту в Оттаві, з виставлюванням забезпеченевих грамот та висилкою їх чи висилкою різних аплікацій, друків і т. п., то того роду праця буде, як і досі надалі ведена головною канцелярією УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж.

Все ж таки всі канадійські члени будуть тепер свідомі того факту, що вони мають своє власне, центральне, координаційне тіло, яке керуватиме і надаватиме головні напрямні не тільки для забезпеченевого бизнесу, але також і для тих загальних, громадсько-суспільних проблем, що зв'язані з УНСоюзом і його діяльністю та можуть бути специфічні на канадійському терені.

З відкриттям згаданої канцелярії вітаю усе членство Канади та запрошую його стати в активні ряди союзових працівників ,які дбають, та яким залежить на дальшому розвитку УНСоюзу на канадійській землі. Розбудуймо УНСоюз у Канаді принаймні до таких розмірів, які він осягнув у ЗДА. Це можливе до переведення і здійснення впродовж кількох років, якщо б тільки усі члени усвідомили собі цей факт, що їхній поступ і ріст залежатиме у великій мірі від поступу і росту УНСоюзу. Сьогодні часи змінилися і те, що колись можна було досягнути тільки впродовж десятиліть, тепер при нових методах та іншій свідомості, можна довершити впродовж кількох років. Треба тільки хотіти і те хотіння перевести в діло.

Ярослав Падох

КАНАДІЙСЬКА ЦІЛИНА

Ще добре не засохне друкарська фарба на сторінках вересневого числа, цим разом „Канадійської Трибуни УНСоюзу" ,на якій знайдуться і ці слова, як у столиці союзової Канади, в Торонті, відбудеться потрійне свято: відкриття Канадійської Канцелярії УНСоюзу, 20-літній ювілей найбільшого канадійського Відділу УНСоюзу та відзначення 65-ліття самого Батька-Союзу. Ледве чи досі мала союзова громада Канади більше свято від цього. Ледве чи й мала важливішу подію в своєму довголітньому вже розвитку союзової організації та ідеї на канадійському ґрунті.

Оце в саме 65-річчя УНСоюзу відкриваються великі можливості для поширення союзової організації на величезних просторах Канади. Остання Конвенція УНСоюзу заклала для цього солідні основи. Вона відступила для послів канадійських Відділів, делегатів на Конвенцію, два постійні репрезентативні місця головного радного й головного контролера, незалежно від числа відданих на них голосів. Ці два головні репрезентанти союзової Канади, яких при збільшенім числі членів та більшій активности канадійських Відділів, може бути куди більше, одержали від тієї ж Конвенції ще й окремі організаційні можливості доповнити свої репрезентаційні функції практичними можливостями організаційної праці. Утворений з першим вересня цього року канадійський союзовий центр в Торонті, у виді канадійської канцелярії УНСоюзу, дає можливості всебічної розбудови тієї організації на теренах, на яких вона вже здавна існує, а що більше на зовсім незаторкнених нею цілинних землях Канади.

Бо чи не слід назвати цілинними ще зовсім незаторкнені ідеєю й організацією УНСоюзу всі провінції Канади, крім одного Онтеріо, й частинно Квебеку, в яких або зовсім немає УНСоюзу, або тільки його скромні парости, які досі не змогли розростися? Ось тільки погляньте на одну з табель, надрукованих на іншому місці в цьому числі і побачите, що УНСоюз поширився на добре тільки в одній онтерійській провінції Канади. З чотирма й половиною тисячами членів та з 29 Відділами УНСоюзу тієї провінції не може рівнятися навіть приблизно ні Квебек з неповною тисячею членів і з 8 Відділами, ні Манітоба з неповними трьома сотнями членів та з трьома Відділами, ні Алберта з неповними двома сотнями членів й також трьома Відділами.

Щойно в 1916 році постав перший канадійський Відділ, а саме 49 Відділ в Торонті із початковим числом 16 членів, то все ж і від того часу проминуло вже більше ніж 43 роки. Сьогодні УНСоюз в Канаді має кругло 50 Відділів із загальним числом понад 6,000 членів та близько 5,000,000 долярів забезпечення.

Союзова організація в Канаді постійно зростає, але її ріст ніяк не відповідає можливостям, які дає канадійська земля та українська громада, що живе на ній. Рівно п'ятсот нових членів річно здобувала досі, в останніх роках, союзова організація в Канаді. Рівно вісімсот членів загального приросту мала вона за час повних п'ять останніх років, після покриття всіх природних, а то й зайвих втрат членів.

В червневому числі „Трибуня УНСоюзу" була згадка про велику промову канадійського міністра Стара на ювілейному фестивалі в 65-ліття

(Закінчення на стор. 5-ій)

Роман Слободян

НАДІЇ НА КАНАДУ

З відкриттям Канадійської Канцелярії Українського Народного Союзу здійснюється багато давніх і зв'язується не менше нових надій, що їх покладали на Канаду українці в минулому ,та покладають сьогодні і намайбутнє. Дещо про ці надії пригадав мені достойний наш канадійський посол п. Микола Мандзюк, член канадійської делегації на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, при нагоді своїх недавніх відвідин в головній канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі. „Слободян, Слободян . . . — говорив він — чи це не той сам Слободян, що десь в 1919-тих роках був у нас в Канаді та промовляючи у Вінніпеґу називав нас „Брати мої? . . "

Посол Мандзюк має добру пам'ять. Недаром його послом обрано. Це справді так було, пригадую, як сьогодні.Два рази в тому часі, раз в 1919-му і другий раз в 1920-му році їздив я до Канади, тоді з рамени Українського Національного Комітету в Ню Йорку, щоб разом з нашими канадійськими братами допомагати братам на рідній не своїй землі здійснювати їхні надії на волю і незалежність. Виступаючи на українських зібраннях і вічах, виступив я тоді, пригадую, і в бурсі ім. Митрополита Шептицького на передмістю Вінніпеґ, де зібрались тоді тодішні провідники українського життя в Канаді та студенти, наша надія, яка нас не завела. Доказує це і тодішний студент а теперішний федеральний посол Канади п. Микола Мандзюк.

Великі надії ми зв'язували тоді з Канадійською Україною і під кутом тих надій також був створений в 1916-му році перший Відділ Українського Народного Союзу в Торонті. Надії були, можна б сказати, обопільні, себто ті, що їх українці в Канаді зв'язували з УНСоюзом, та ті, що їх УНСоюз покладав на українців в Канаді.

Не є моїм завданням і ціллю цієї статті аналізувати основніше ці надії. Проте, з нагоди нового етапу, що його починає УНСоюз з відкриттям своєї Канадійської Канцелярії, не від речі буде схарактеризувати ці надії такими конкретними аргументами, як ними є — як кажуть — мова цифер. Маю на думці, очевидно, долярові цифри, бо членські подані на іншому місці. Для плястичного перегляду подаю насамперед табельку:

МАЙНО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
(з днем 31-го серпня 1959)

	Загальне	у ЗДА	в Канаді
Готівка	$466,454.91	$363,986.91	102,467.15
Гіпотеки	3,378,450.54	3,058,158.74	320,291.80
Бонди	17,848,795.03	16,308,063.13	1,540,731.90
Позики членам	347,128.11	289,781.56	57,346.55
Посілості	305,746.72	305,746.72	—
Разом	$22,346,574.46	20,325,737.06	2,020,837.40

З цієї табельки виходить, що майно членів УНСоюзу в Канаді виносить кругло 2,020-837.40 долярів, себто 9.04% загального майна УНСоюзу. Але це тільки, так би мовити, для характеристики, бо фактично майно канадійських членів УНСоюзу виносить точно стільки, скільки і майно всіх членів УНС, себто понад 22 мільйони долярів і кожний цент, що його вкладає канадійський чен УНСоюзу в своє забезпечення, має ґарантію не тих двох мілійонів, що їх склали канадійські члени, але в загальному майні УНСоюзу, себто в 22-ох мільйонах. Коли ж майно канадійських членів УНС відсумовується ще окремо, то це також з тією метою, бо УНСоюз усі вклади канадійських своїх членів в цілості інвестує в Канаді та в канадійську економію, щоб також ці інвестиції служили канадійським членам вкладом у розвиток і розбудову канадійського національного господарства. Тим то Український Народний Союз у Канаді р стовідсотковою канадійською організацією, з додатком, що вона ще має додаткові користі і додаткові ґарантії в членах і фондах в З'єдинених Державах.

Для дальшого вияснення поданої вгорі табельки треба згадати, що з усіх 320,291.80 долярів майна канадійських членів, інвестованих в гіпоте-

(Закінчення на стор. 4-ій)

БАГАТОМОВНА ЗУСТРІЧ

Прем'єр Канади Діфенбейкер (посередині) в розмові з президентом КУК всч. о. д-ром В. Кушніром та президентом УКК Д. Галичином під час Конґресу Українців Канади в липні цього року. Д. Галичин, як головний предсідник УНСоюзу, що є однаково, як американською, так і канадійською українською організацією, не був „чужинцем" ані в Канаді, ані на Конґресі. Не є ним і кожний репрезентант УНСоюзу з Канади в ЗДА.

ПОСТАНОВИ КОНВЕНЦІЇ І ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ У СПРАВІ КАНАДІЙСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

РЕЗОЛЮЦІЯ 24-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ
(що відбулася в травні 1958 р. в Клівленді)

Тому, що кількість членства УНСоюзу в Канаді з кожним роком збільшується, і

тому, що Канада дає ще великі можливості дальшого розвитку і росту УНСоюзу, якщо ці можливості будуть відповідно використані, 24-та Конвенція рішає:

Рекомендувати Головному Екзекутивному Комітетові УНСоюзу, щоб він розглянув можливості створення в одному з міст Канади відповідного координаційного Осередку для організаційної праці УНСоюзу на канадійському терені.

РЕЗОЛЮЦІЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС
(винесена на річному засіданні в травні 1959 р.)

Головний Уряд Українського Народного Союзу, здійснюючи ухвалу своєї 24-ої конвенції щодо створення координаційного центру УНСоюзу в Канаді, одноголосно рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Відкрити в можливо короткому часі Канадійську Канцелярію УНСоюзу в Торонті;
2. Поставити на її чолі директора й екзекутивного секретаря;
3. Найменувати директором Канцелярії головного контролера і організатора УНСоюзу Інж. Володимира Коссара з осідком у Вініпеґу, а екзекутивним секретарем Канцелярії головного радного Богдана Зорича в Торонті;
4. Встановити, в порозумінні з проводом Канадійської Канцелярії-УНСоюзу, бюджет тієї канцелярії.

Богдан Зорич

Інж. Володимир Коссар

Богдан Зорич

НА НОВОМУ ЕТАПІ

Відкриття Канадійської Канцелярії Українського Народного Союзу становить дуже важливий новий, я сказав би, навіть переломовий етап в розвитку не тільки Українського Народного Союзу, але й всієї української спільноти на північно-американському континенті. На цю тему вже було, є тепер і напевно ще буде багато міркувань і переконливих аргументів. На цьому місці я хочу обмежитись до одного: Українського Народного Союзу в Канаді.

Ми, канадійські союзовці, не потребуємо давати ще додаткові докази нашого розуміння ідей і цілей Українського Народного Союзу. Ми найкраще доказали це тим, що ми стали його членами та включились у його працю. Але, розуміючи ті ідеї та працюючи для тих цілей, нам залежить на найкращому розвитку тієї найбільшої сьогодні в світі української національної організації і ми до того розвитку хочемо максимально причинитись. Одною з головних передумов такого розвитку УНСоюзу в Канаді канадійські союзовці не від учора вважали необхідність створення відповідного координаційного осередку , союзової праці в їх країні, що і здійснилось з відкриттям Канадійської Канцелярії УНСоюзу в Торонті.

Пригляньмося цій справі дещо ближче. Крім наших загально-національних амбіцій, що їх однаково, як „американський", так і „канадійський" українець може виявити працею в найширших рямках УНСоюзу, кожний з нас має ще й вужчі, крайові та родинні амбіції. Не диво, що одною з найбільших перешкод, що їх натрапляли союзові діячі в своїй праці на канадійському терені, були закиди, мовляв, УНСоюз це „чужа", „американська" організація. Вияснення, що УНСоюз є однаково, як американською, так і канадійською організацією, що канадійські члени мають точно такий сам голос в заряді тієї організації, як її мають члени в ЗДА, не завжди допомагали і дебати завжди кінчалися на тому, що не може бути канадійської організації без відповідного її координаційного осередку в самій Канаді.

Це й було причиною, що канадійські делеґати на кількох конвенціях УНСоюзу ставили справу канадійської канцелярії УНС як „conditio sine qua non" для дальшого розвитку союзової організації на канадійському терені.

Остаточно, на минулій, 24-ій конвенції УНСоюзу в Клівленді в 1958-му році справа канадійської канцелярії перемогла. Це далеко не одинокий доказ, що в УНСоюзі переможе добра справа, навіть видвигнена меншістю, якщо її піддержиться переконливими арґументами. Згадаю, що перемога канадійських членів в скасуванні англомовних сторінок в дитячому журналі „Веселка" говорить також стосю мовою.

Тепер, із здійсненням того, що вважалось одною з головних передумов дальшого, ще більшого розвитку УНСоюзу в Канаді, ми вступаємо в справді новий період, в новий етап нашої праці. Мушу підкреслити, що ми цілком свідомі того,, що сама канадійська канцелярія ще далеко не розв'язує всіх проблем і не усуває всіх труднощів в союзовій праці на нашому терені. Ця розв'язка буде залежати в першу чергу від того, чи і до якої міри ми зможемо і потрапимо цю нову передумову нашого розвитку використати для тих цілей, для яких вона була створена. І тому для нас, канадійських союзовців, відкриття цієї Канадійської Канцелярії УНСоюзу є не тільки привілеєм, але й зобов'язанням використати його для нашого розвитку, нових і ще більших успіхів, що їх можна добитись тільки невтомною, наполегливою працею. До неї ще більше зобов'язує нас відкриття Канадійської Канцелярії УНСоюзу і від неї, від тієї праці та зусиль, буде залежати в першу чергу розвиток УНСоюзу в Канаді в його новому етапі.

Михайло Стар
міністер праці Канади

УНСОЮЗ МАЄ ТЕПЛЕ МІСЦЕ В СЕРЦЯХ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ . . .

(З промови на 65-літньому ювілею УНС в Карнеґі Гол в Ню Йорку 21-го червня 1959 р.)

Шістдесятп'ять літ — це поважний вік, є чим похвалитися, я щиро бажаю, щоб Український Народний Союз ще довгі роки стояв у перших рядах тих інституцій, що працюють на користь українського громадянства у вільному світі, бережуть його культурні надбання і пам'ятають теж за тих, що залишилися за морем. Бажаю, щоб українці у З'єдинених Державах Америки ще тісніше скріпили дружбу зі своїми братами у сусідній приязній Канаді і цим самим причинилися також до скріплення дружби обидвох наших країн.

Український Народний Союз не тільки має шість тисяч членів в Канаді, але має теж і тепле місце в серцях нас усіх. Зв'язки Українського Народного Союзу з канадійськими українцями не починаються від 1916-го року, заснуванням першого канадійського Відділу Союзу в Торонті, але вони майже такі застарі, як і сам Союз . . .

Не мав я змоги перевірити, чи батьки Михайла Лучковича, першого українського посла до федерального парляменту, які приїхали до Канади з Шамокин, зі стейту Пенсилвенії, були між тими першими лемками, що в році 1894 заснували Братський Союз, але знаю, що посол Лучкович, який так гідно заступав українців у федеральному парляменті на протязі десятка років, був уродженцем Шамокина.

Та — ще тісніший і безпосередній зв'язок з Союзом, який ми з вдячністю згадуємо, був приїзд до Канади шістдесят один рік тому, о. Нестора Дмитрова, одного з найчільніших членів Союзу, першого українського священика, який відвідав українських поселенців на канадійській землі, тих селян-піонерів, пам'ять яких тепер Канада шанує, як будівничих держави. Пан-отець Дмитрів об'їхав не тільки міста і містечка, але їздив десятки миль лісами і степами, де тільки українці поселилися, ніс їм Слово Боже, потіху і пораду. Враження свої описав він опісля у „Свободі", якої співредактором він був. Описував посвячення першого українського хреста, що його поселенці в Манітобі поставили на пам'ятку свободи. Описував перше Богослужения, яке він відправив у дерев'яній хатині в оселі Теребовля в Манітобі і як люди плакали зі

(Закінчення на стор. 6-ій)

Михайло Стар,
міністер праці Канади.

Вол. Коссар

УНСОЮЗ В КАНАДІ

Справа відкриття в Канаді канцелярії Українського Народного Союзу не була справою, як то кажеться, одного дня. Навпаки, канадійські союзовці видвигали її довгими роками між собою, далі на засіданнях, сходинах та зборах УНС. Рівнож говорилось про те членам Головного Екзекутивного Комітету УНС при нагоді їх відвідин в Канаді. Говорилось про це також на Конвенціях УНС, починаючи від 20-ої Конвенції в 1950 році. Про „офіс" УНС, зокрема, говорили піонери УНСоюзу в Канаді, які були членами Українського Національного Об'єднання в Канаді. Ці союзові піонери та прихильники УНСоюзу не раз підкреслювали, що УНСоюз існуватиме так довго, як довго українці живуть на північно-американському континенті. Вони переконували інших українців, що УНС пов'язаний із своїм членством не тільки ідейно, але й грошево, бо члени дають свої гроші до каси УНСоюзу для своєї або своїх родин охорони в формі премій чи вкладок. Вони також підкреслювали, що живемо ми не в Америці, а в Канаді, яка є окремою державою, і тому союзовці, які живуть в Канаді, повинні мати свій осередок. Говорилося також, що без координаційного осередку в Канаді не зможемо поширити членство і творити нові Відділи.

В 1940 р. тих „піонерів" УНСоюзу було вже кільканадцять Відділів в Онтеріо. Найбільш активним Відділом показав себе Відділ ч. 341 у Віндзорі, який став сусідом Відділів УНСоюзу в Дітройті в Америці, через ріку від Віндзору. Сусідство причинилось багато до закладення першого активного Відділу в Канаді, який став поштовхом для дальшого розвою УНС в союзовій канадійській державі.

З рамені Відділу у Віндзорі виїхала була перша експедиція до Північного Онтеріо з метою закласти і там Відділ УНСоюзу. Два члени Відділу пп. Богдан Зелений і Микола Никон та їх дорадник з Дітройту п. Володимир Дідик, довголітній головний радний — виїхали в дорогу. Ця трійка ідейних союзовців вибралась власним коштом в дорогу до Кіркленд-Лейк в районі копалень золота і там 30 листопада 1939 року заклала третій Відділ в Канаді.

Другий з ряду Відділ був закладений в Торонті 31 липня 1939 року. Цей Відділ, що дістав число 432, став з часом одним із найбільших Відділів у цілій системі УНСоюзу і нараховує тепер понад 1,800 членів.

Що УНО Канади було „кумою" УНСоюзу в Канаді вказують списки Відділів, зорганізованих в роках 1939 і 1940. В тих двох роках зорганізовано в Канаді 16 нових Відділів, з чого два в провінції Квебек, а решта в Онтеріо. Всі вони, за вийнятком одного, були закладені в місцевостях, де вже діяли філії УНО.

В тому часі УНСоюз заанґажував на пост канадійського організатора УНСоюзу п. Володимира Гірняка. Його праця не була легкою, бо треба було поборювати багато початкових труднощів не лише між членами УНО, але й серед ширшого громадянства. Це було щось нове, незнане і непевне, бо йшло тут про гроші, які, казалось, „могли пропасти" . . .

Кожній новій організації доводиться спочатку боротися з труднощами. Так було і з УНСоюзом. Все ж таки до новозакладених Відділів почали вписуватись вже в тому часі люди, які не належали до УНО. Вони належали до інших українських організацій світського чи церковного характеру. Членство УНСоюзу ставало мозаїкою українського народу, зложеного з різних віровизнань, різних політичних напрямків, культурних, освітніх установ, різних організацій, станів, різної освіти і зайняття.

Західня Канада довго ще ждала на свій перший Відділ УНСоюзу. Такий Відділ був заснований у Вінніпеґу, в провінції Манітобі, в році 1945, а

(Закінчення на стор. 6-ій)

ПРИВІТ І ҐРАТУЛЯЦІЇ УКРАЇНЦЯМ КАНАДИ З НАГОДИ ВІДКРИТТЯ КАНАДІЙСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ !

А. Драґан

У СПІЛЬНОМУ ЗМАГАННІ

У наших розмовах, в нашій публіцистиці і частинно навіть в літературі прийнялось уже від довшого часу поняття „Американська Україна" на означення української етнічної групи в З'єдинених Державах Америки, її стану та багатобічної активности. Тим часом поняття „Канадійської України" вживається куди рідше, хоч воно також було вжите вже в минулому сторіччі і хоч українці в Канаді становлять, правда меншу числом, але куди суцільнішу та впливовішу в житті й розвитку країни українську групу і, мабуть, на таке окреслення свого стану та своєї активности заслужили більше, як етнічна група в будь-якій іншій країні.

Інтересне вияснення такого стану видвигнув міністер Михайло Стар під час свого виступу на 65-літньому ювілеї УНСоюзу в Карнеґі Гол в Ню Йорку в червні цього року. Він твердив, що під Американською Україною треба розуміти стан і активність українців на американському континенті, отже однаково, як в З'єдинених Державах, так і в Канаді. Не тільки бо спільне походження, але й життя і розвиток українських спільнот в обидвох цих країнах таке поняття цілком виправдують. Його ще більше може виправдати майбутність саме у зв'язку з Українським Народним Союзом та новим етапом розвитку, започаткованим відкриттям окремої Канадійської Канцелярії.

Щоб краще зрозуміти такий розвиток у минулому та його потреби в майбутньому, до речі буде пригадати дещо з історії.

Українське поселення в З'єдинених Державах є найдавніше. Але, хоч наші піонери в цій країні мали повно своїх власних турбот, вони не тільки не переставали інтересуватись долею Рідного Краю і йому всіляко допомагати, але й ніколи не втрачали зв'язку та своєї національної спільности з українськими поселенцями в інших, головно американських країнах.

Першу згадку про заінтересованість українців у ЗДА Канадою і навпаки подибуємо в „Свободі" з 3-го жовтня 1895 року в статті про поїздку д-ра Йосипа Олеськова по Канаді для перевірки можливостей українського поселення. Друга вістка появилась у „Свободі" з 6-го лютого наступного, 1896-го року. Була це стаття того самого д-ра Олеськова під назвою „Куди спрямовувати нашу еміґрацію". В тому часі „Свобода" вела велику акцію проти неймовірно жахливих умовин переїзду і побуту українських еміґрантів у Бразилії. Д-р Олеськів у своїй статті рекомендував, щоб „бідні їхали до З'єдинених Держав, а багатші до Канади", описуючи детально можливості і обставини для поселенців у Канаді. Від того часу „Свобода" починає інтенсивну кампанію за припинення української еміґрації до Бразилії та за скеровування її до Канади. Опис переїзду і поселення в Канаді першої більшої групи українських еміґрантів надрукований у „Свободі" з 2-го липня 1896 року. Він уже такий заохочуючий, що йому не легко міг опертися той, хто мусів або хотів еміґрувати з рідної землі.

Отже, „Свобода", орган УНСоюзу, відіграла поважну ролю вже в самій підготові та організації українського поселення в Канаді, а заінтересованість та журба про долю гих поселенців збоку „Свободи" і УНСоюзу видні хоч би з того, що провідний член УНС і співробітник „Свободи" о. Нестор Дмитрів уже в квітні 1897-го року відвідав осередки українського поселення в Манітобі, Саскачевані і Алберті, описуючи опісля свої враження в довшому репортажі про „Канадійську Русь". Інтересні твердження про ролю УНСоюзу і „Свободи" в розвитку Канадійської України можна знайти в статті д-ра Богдана Казимири на іншому місці в цьому числі.

Тепер можна б написати аже довгу студію про взаємний вплив на розвиток українських спільнот у З'єдинених Державах Америки і Канади. До речі, покійний вже проф. Симсон зі Саскачеванського університету кілька років тому впродовж трьох місяців бував у Редакції „Свободи", студіюючи з її річників саме історію українського поселення в Канаді. І коли б в майбутньому хтось хотів би завдати собі труду і написати про взаємну залежність і вплив українців у ЗДА і Канаді, то він мабуть, за заголовок до такої праці вибрав би те, що поставлено в заголовку цієї статті. Бо хоч українці в ЗДА і Канаді належать до найбільш відданих громадян цих своїх нових прибраних батьківщин, можливо, саме тому їх розвиток відбувався під кутом цього спільного українського змагання.

Уже з минулої історії виходить недвозначно, що коли розвиток українських спільнот в ЗДА і Канаді відбувався під знаком тих самих українських ідеалів, то організаційно він був спочатку не формально, а від 1916-го року вже й формально визначуваний у великій мірі організаційними рямками Українського Народного Союзу.

Коли б ми хотіли розглянути ситуацію у цьому самому відношенні сьогодні, то між українцями в Канаді і в ЗДА можна перевести більше чи менше точну паралелю майже в усіх відношеннях і всіх ділянках. Українці в Канаді мають свій заслужений Комітет Українців Канади, а українці в ЗДА — свій Конґресовий Комітет. Ці дві репрезентації грають головну ролю у спільній Пан-Американській Українській Конференції (ПАУК). Українці в Канаді мають Українське Національне Об'єднання, а в ЗДА — Організацію Державного Відродження України. В Канаді мають Лігу Визволення України, а в ЗДА — Організацію Оборони Чотирьох Свобід України. Обидві спільноти мають одну Лігу Української Молоді Північної Америки і Товариство Українських Професіоналістів та ідентичні інші організації молоді, як — Пласт, Спілка Української Молоді, Молоді Українські Націоналісти і цілий ряд інших подібних чи паралельних організацій. І коли кордон між ЗДА і Канадою має з усіх границь в світі найменше перешкод для його переходу, то між українцями в Канаді і ЗДА цей кордон взагалі ніби не існує, коли мова про спільність ідеалів та взаємний зв'язок і співпрацю.

На такому тлі легко можна зрозуміти і дотеперішню ролю Українського Народного Союзу, як і його тенденції, та інтенції на цьому новому етапі, що його започаткує відкриття окремої Канадійської Канцелярії. Багато міркувань на цю тему висловлено вже в інших статтях в цьому числі, як і в численних дебатах на конвенціях та річних нарадах Головного Уряду УНСоюзу. Усі ці арґументи більше, ніж переконують, що паралельний і максимальний розвиток саме Українського Народного Союзу в тій Америці, під якою міністер Стар розуміє З'єдинені Держави і Канаду, є в найкращому інтересі і обидвох цих країн і того, що він називає загально Американською Україною, себто для української спільноти в ЗДА і в Канаді.

Поминаючи, тим часом, багато навіть найважливіших арґументів, хочеться в цій статті, вже хоч би з уваги на її заголовок, звернути увагу, зокрема на важливий український національний бік справи, що в такій могутній і впливовій організації, як УНСоюз, має першорядне значення.

Ми, хоч і з жалем, не можемо не признати рації видвиганому арґументові, що Канадійська Україна є більше українська, ніж Американська Україна, себто процес американізації в Канаді проходить повільніше, ніж в ЗДА, що в Канаді українська свідомість більша і довше зберігається, ніж в ЗДА. Це не важне, що українці в ЗДА можуть навести в своїй обороні ряд „облегшуючих обставин", бо це не змінює факту. Коли ж так справа мається, то добрий вплив українців в Канаді на загальний дальший розвиток УНСоюзу може бути рішально корисний для всіх.

І так можна б наводити арґумент за арґументом, один переконливіший від другого, про рішальне значення і вартість розвитку УНСоюзу однаково, як на американському, так і на канадійському теренах. Відкриття Канадійської Канцелярії повинно б відіграти в цьому важливу ролю і справді започаткувати новий етап у тому нашому спільному змаганні до спільної мети. З відкриттям Канадійської Канцелярії символ двох стиснених рук, що є на печатці і відзнаках УНСоюзу і що досі мав більш, так би мовити, персональний членський характер, набирає тепер ширшого, спільнотного значення. Канадійська Канцелярія повинна ще більше скріпити стиск рук союзівців ЗДА і Канади в їхніх спільних зусиллях та в їхніх змаганнях до спільної мети — кращого українського майбутнього.

Степан Куропась

ПЕРШИЙ ЮВІЛЕЙ УНСОЮЗУ В КАНАДІ

Не знаю, який це був ювілей відділу 341-го у Віндзорі, досить того, що я одержав запрошення з Віндзору, а відтак ще й доручення з Джерзі Сити, бути головним промовцем на тому ювілею. Я вже був головним контролером УНСоюзу. Було це під час війни, отже маю враження, що були це п'яті роковини відділу, який повстав в 1937 році.

Звідки така честь для мене? На того роду імпрези, звичайно, люблять їхати урядники з головної канцелярії. В додатку, Канада тоді була ще союзовим Казахстаном — цілинною землею УНСоюзу, то для такої виправи, на мою думку, треба було більшої „гармати."

Не пам'ятаю, хто був тоді секретарем Відділу, здається п. Хрін, а може п. Хробак (тепер в Дітройті), але знаю, що мої добрі друзі, п.п. Зелений і Дуда (тоді вони в зголі жили) причинились до того, що я до Віндзор на перший союзовий ювілей запрошення одержав.

Не люблю подорожувати одинцем, люблю гурт, тому за товариша дороги вибрав я собі доброго друга УСуСуса Гриця Сенева, а властиво намовив його їхати зі мною, бо знав його слабість до Дітройту. Усусівського хорунжого ми в Шикаго все підносили до вищої ранги так, що до Віндзору він вже приїхав сотником. Перший ювілей УНСоюзу, першого активного Відділу в Канаді (49-ий нидів тоді) відбувся дуже величаво. Повна заля набутого щойно тоді Дому Українського Нац. Об'єднання, програма вокальна, товстмайстри Дуда і Косіковський, сила за троном Зелений (таке я виніс враження), скромний секретар Хрін були тоді на висоті слави. Імпреза вдалася! Союзова сила виявила свою живучість теж в Канаді!

„Проломано леди", — говорив друг Зелений. Канада мусить мати свого союзового радного — домагалися канадійці, звертаючись в мій бік (так якби я міг його їм дістати!). Бенкет, на якому були численні промовці, теж не був пустомельним! Були короткі промови, повні віри в майбутнє, повні радости з дотеперішних успіхів. Я приготовився до ювілейної промови. Хотів „втяти" поважну промову, як на головного контролера пристало. Та те, що я бачив і чув, було таким рідним і близьким моїй душі, веселим в підборі слів, так що я рішив говорити з „голови". Вибрав я тему „Ваша сила у Вас самих".

Я пригадав канадійським союзовцям, що їх часопис „Новий Шлях" на першій сторінці в наголовку поставив собі таке гарне гасло. У своїй півгодинній промові я звернув увагу союзовій Канаді, що треба їй будувати власну союзову силу за вказівками „Нового Шляху". А як буде союзова сила, то будуть в Канаді головні радні, головні контролери, будуть і фонди на канадійсько-українські цілі. Моя промова, я це бачив по присутніх, вдалася. Мені плескали, ґратулювали, а я їм ґратулював за Дім УНО, за Відділ. Думав я: що ж, ми однодумці і тому така овація! Та я помилився. Тодішній головний обозний гетьманців, Володимир Дужий (до речі мій товариш з гімназії — з одної кляси) знайшовся теж на залі і ґратулював Відділові і мені. А тоді між гетьманцями а націоналістами в Канаді йшла гаряча війна (теж в Америці!), а проте джентелменство було збережене! Може дехто подумати: хвалить і хвалиться Куропась. Я можу лише відповісти словами Одарки зі „Запорожця": „Знають люди".

Від тоді я люблю Канаду більше, бо до того часу я її мало знав. Від того часу Канада в системі УНСоюзу велика сила, добилася всіх почестей, дістала навіть свій „офіс" в Торонті. І сила Канади лежить дальше в ній самій. Канада вже є „сколонізована" УНСоюзом, хоч інж. Коссар твердить, що Захід Канади, т. зв. степові провінції, є ще дальше цілинними землями Союзу. Якщо так, то в Канаді треба нових Ваєрів, Ґірняків, Хрінів, Зелених, Дудів, Коссарів і Зоричів. Треба нових організаторів, бо сила Канади в ній самій!

НАДІЇ НА КАНАДУ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

ках (морґеджах) більше, ніж одна третя частина, бо 118,-385.70 долярів інвестовано в гіпотеках українських народних домів в Онтеріо, Квібеку, Алберті та Манітобі. Отже, ці інвестиції роблять ще додаткову прислугу українській спільноті в Канаді. Коли ж мова про інвестиції в бондах, то вони є головно у федеральних, провінційних та міських бондах усіх провінцій. Ще згадати б, що із поданої в табелі суми 102,467.15 долярів в готівці в останних днях 56,-000 долярів вже інвестовано в канадійських бондах, а 12,-500.00 в гіпотеках.

На заключення хочу ще ствердити, що фінансово, подібно, як і кількістю членів, що платять вкладки, Український Народний Союз в Канаді є сьогодні найбільшою українсько-канадійською організацією.

Тепер напрошується багато всіляких міркувань на тему, що її поставлено в заголовку цієї статті. Проте, стверджу тільки коротко, що за 43 роки свого існування і праці в Канаді Український Народний Союз, як це доказують цифри, виправдав багато з тих обопільних надій, про які була мова на початку. Я глибоко переконаний, що також і ці нові, ще збільшені надії, що їх обопільно зв'язуємо з відкриттям Канадійської Канцелярії УНСоюзу, будуть виконані ще швидше і в ще більших маштабах на добро нашим членам і нашим спільнотам та на славу нашому українському родові і народові.

В тій надії і в такому переконанні вітаю канадійських союзовців на новому етапі їхнього росту і розвитку. Щасти Боже!

УНСОЮЗ В КАНАДІ В ЧИСЛАХ

Стан з 31-го грудня 1958 р.

ЧЛЕНИ І ВІДДІЛИ ПО ПРОВІНЦІЯМ

Ч. п.	Провінція	Ч. членів	Сума забезп.	Ч. Від.
1.	Ontario	4,541	3,397,756	29
2.	Quebec	969	731,750	8
3.	Manitoba	290	264,500	3
4.	Alberta	193	211,000	3
5.	Saskatchevan	113	107,000	2
6.	Br. Columbia	109	105,000	2
	Разом	6,221	4,817,006	47

ЧЛЕНИ І ВІДДІЛИ ПО МІСТАМ

Ч. п.	Місто	Число Членів	Число Відділів
1.	Toronto, Ont.	2,206	8
2.	Montreal, Que.	952	7
3.	Windsor, Ont.	329	1
4.	Fort William, Ont.	318	1
5.	Winnipeg, Man.	283	2

РІСТ ЧЛЕНІВ ЗА ОСТАННІХ П'ЯТЬ РОКІВ

Дата	Число членів	Їх сума забезп.
12. 31. 1954	5,417	3,454,211
12. 31. 1955	5,592	3,763,511
12. 31. 1956	5,584	3,937,806
12. 31. 1957	5,875	4,385,106
12. 31. 1958	6,221	4,817,006

НОВІ ЧЛЕНИ ПРИЄДНАНІ ЗА П'ЯТЬ ОСТАННІХ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх суми забезп.
1954	355	330,000
1955	429	484,500
1956	317	330,000
1957	535	581,500
1958	599	638,000

РІСТ ЧЛЕНІВ ВСЬОГО УНСОЮЗУ ЗА ОСТАННІХ 5 РОКІВ

Дата	Число членів	Їх сума забезп.
12. 31. 1954	70,473	48,600,387
12. 31. 1955	71,003	49,580,309
12. 31. 1956	71,182	50,356,954
12. 31. 1957	72,438	51,830,257
12. 31. 1958	72,737	52,793,753

НОВІ ЧЛЕНИ ПРИЄДНАНІ ДЛЯ УСЬОГО УНСОЮЗУ ЗА ОСТАННІХ П'ЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезп.
1954	3,426	2,491,299
1955	3,490	2,783,500
1956	3,343	2,614,500
1957	4,430	3,547,000
1958	3,727	3,306,000

НОВІ ЧЛЕНИ ПРИЄДНАНІ В КАНАДІ В 1958 Р.

1.	Ontario	429	431,000
2.	Alberta	79	99,500
3.	Manitoba	40	44,500
4.	Quebec	36	42,500
5.	Br. Columbia	14	19,500
6.	Saskatchewan	1	1,000
	Разом	599	638,000

ПОРІВНЮЮЧА ТАБЕЛЯ ЧЛЕНСТВА ЗДА І КАНАДИ

	Молоді		Дорослих		Разом	
	членів	сума забезп.	членів	сума забезп.	членів	сума заб.
Канада	2,448	1,662,256	3,773	3,154,750	6,221	4,817,006
ЗДА	20,789	13,324,565	45,727	34,652,102	66,516	47,976,667
Разом	23,237	14,986,821	49,500	37,806,852	72,737	52,793,673

СОЮЗОВЦІ НА ШОСТОМУ КОНҐРЕСІ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Члени Українського Народного Союзу, із головним предсідником Дмитром Галичином та головним контролером інж. Володимиром Коссарем по середині, що взяли участь в Шостому Конґресі Українців Канади, що відбувся в липні ц. р. в Вінніпеґу.

УКРАЇНЦІ В ПЕРЕПИСІ НАСЕЛЕННЯ КАНАДИ

Що десять років у Канаді відбувається перепис населення. Він показує стан етнічних груп, з яких твориться канадійська сім'я.

Перепис 1951 р. виявив, що українці зайняли четверте місце по мешканцях з британських островів (британці, шотляндці, валійці та айриші — 47.9%), французах (30,8%) і німцях (4,4%), виказуючи 2,8% усього населення, або 395,043 особи українського походження. Це вказує на збільшення українців на 89.118 осіб від попереднього перепису в 1941 році.

Канадійські українці живуть тепер головно в чотирьох провінціях: в Онтеріо (93.-595), Манітобі (98.753), Саскачевані (78.399) та в Алберті (86.957). Решта розкинена по інших провінціях, зокрема в Британській Колюмбії (22.-613).

В трьох степових провінціях є околиці з виразною українською більшістю. Коли в першому етапі українського поселення майже вся група іміґрантів становила сільський елемент, то перепис населення з 1941 р. виявив, що на фармах жили 2/3 українців. Перепис з 1951 р. виказав, що тепер уже більшість українців живе по містах (50.3%).

Коли брати до уваги міста, то з перепису в 1951 р. бачимо, що в 5-ох містах Канади жило понад 10.000 українців: у Вінніпеґу в Манітобі 41.437 (11,7%), у Торонті в Онтеріо 29.262 (2,6%), в Едмонтоні в Алберті 18.945 (10,9%), в Монтреалі у Квебеку 11.154 (0.8%) та у Ванкувері в Британській Колюмбії 11.030 (2.1%).

Під релігійним оглядом канадійські українці в головному належать до українсько-католицького і греко-православного віровизнань. З цих 395.043 осіб задеклярували себе: 41.7% — українцями-католиками і 14,3% — українцями - римокатоликами, разом 56%, 28,1% — українцями православними, 7,1% — приналежними до Юнайтед Чирч, решта до інших церковних груп. Виглядає, що під час перепису зроблено помилку, бо виказано аж 14,3% українців римо-католиків, хоч таких здається, в Канаді нема.

Б. Казимира

Богдан Казимира

ТРИ ЕТАПИ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ *

Писати статтю з приводу ювілею Українського Народного Союзу — це не абияка приємність і честь. УНСоюз — це установа, що золотими буквами записалася в житті української спільноти на вільній землі Вашингтона. УНСоюз — це теж приятель і друг канадійських українців, який цікавився ними вже в зарані свого існування. Тому писати про канадійських українців на тлі 60-річчя УНСоюзу — це сплачувати борг вдячности перед тою установою, яка вже в початках була ідеологічною вчителькою для перших поселенців, що в Новому Світі шукали кращої долі для себе і своїх родин.

Українське поселення в ЗДА почалося, як говорять документи, в 1860 р. До Канади почали їхати перші українці в 1891 р., хоч одиниці українського походження були тут мабуть вже раніше. Першим поселенцем з Буковини був Василь Загара, який прибув до Канади у 1896 р. і замешкав у Стюартбирні в Манітобі.

Початкова українська еміґрація до Канади — це, можна сказати, соціяльна еміґрація. Сезонові заробітки в країнах Середущої Европи не могли заспокоїти всіх потреб галицького селянина. Тому він шукав можливостей за морем. У ЗДА він їх знайшов у праці по містах і в копальнях, а в Канаді — у можливості набути 160 акрів землі за 10 долярів, які вплачувано державі (т. зв. гомстед). І почали їхати сюди українці та поселюватись у Західній Канаді, тобто у степових провінціях: у Манітобі, Саскачевані й Алберті. Знавці твердять, що в 1900 році було вже в Канаді коло 30 тисяч українців.

Ті поселенці, які не брали наділів землі, працювали по містах на днівках, або при будові доріг чи залізничних ліній, при вирубі лісу або вліті по фармах заможніших фармерів. І всі вони були полишені на власні сили. З ними не йшли ні рідні священики, ні світські інтеліґенти, щоб бути цим поселенцям за провідників. . .

Але за кордоном Канади діяв Український Народний Союз, забезпеченева організація українців у ЗДА. Ця організація мала свій орган „Свободу", що почала появлятись у 1893 році. І ось УНСоюз та його газета „Свобода" — це в початках справжні приятелі канадійських українців. Щоб перевірити, як живуть українці в Канаді, їх розрадити і заохотити до витривалости, Управа УНСоюзу вислала до Канади о. Нестора Дмитрова, співредактора „Свободи" і найдіяльнішого члена УНСоюзу. Він виїхав у квітні 1897 року. Це був перший український католицький священик, що з'явився між галицькими поселенцями. Він заїздив до українських осередків, правив Служби Божі, проповідував, хрестив тощо, починаючи від Вінніпеґу, через Манітобу, Ассінобой, Саскачеван і кінчаючи на Алберті. В Една-Стар, недалеко Едмонтону, служив він першу українську Воскресну Службу Божу в Канаді. Свої спомини про відвідини канадійських українців друкував у „Свободі" п. з. „Канадійська Русь", які пізніше видав окремою книжечкою. Він вів теж кампанію за тим, щоб українці зі ЗДА переїздили до Канади. Сюди приїхав він ще раз у липні 1897 р.

„Свобода" й в інший спосіб віддала прислугу канадійським українцям в Алберті. Десь наприкінці лютого 1900 р., як оповідають піонери з Една-Стар, вони прочитали у „Свободі" повідомлення о. Івана Заклинського, українського католицького священика зі ЗДА, про те, що він шукає місця для душпастирювання. Коли це прочитали една-нці, написали до цього священика і він приїхав до Алберти. Тут о. Заклинський працював який рік, опісля переїхав до Вінніпеґу, а опісля вернувся на постійне до ЗДА.

„Свобода" була довгі роки майже єдиною лектурою українських поселенців, з якої вони довідувалися про новини зі Старого Краю, як теж і про те, що діялося серед українців у Канаді і ЗДА.

Цей перший етап українського поселення в Канаді позначився змаганням конструктивних і деструктивних сил за здобуття душі українського фармера на канадійській прерії. Невелика частина слабших, які не вміли ставити чола небезпеці, пропали в чужому морі, віддаючи себе, своїх дітей і свої родини різним сектам на поталу.

Але здорове ядро, цей консервативний селянин і творчий робітник, знали, куди їм дорога. В тому, що великий відсоток українців зберігся в Канаді при своєму українстві — це заслуга українського католицького духовенства, УНСоюзу та „Свободи", які допомагали переносити злидні початків і вливали духа надії на вихід з трудного положення.

Пізніше до Канади приїхали теж інтеліґенти. Це були вчителі, студенти університету, гімназійні учні тощо. Вони старалися провадити масу українських поселенців. Але провід деяких з них був погубний, бо вони защеплювали модну в тих часах ідеологію інтернаціонально - соціялістичних чи радикальних напрямів.

Крім особистого життя канадійських українців, розвивалося теж громадсько-суспільне в різних напрямках.

Під час першої світової війни в рр. 1914-1918 українська еміґрація до Канади припинилась. Молоді канадійські українці голосилися до канадійського війська. Командування вислало їх на французький фронт. Багато з них відзначилось хоробрістю. Українець Пилип Коновал дістав був найвище воєнне відзначення „Хрест Вікторії".

Коли першу хвилю українських іміґрантів становила соціяльна іміґрація, то друга хвиля, що тривала від 1922 до 1939 року мала вже інші познаки. Крім економічних спонук, які наказували виїздити з Галичини, були ще політичні. У Східній Україні почали твердою ногою ставати большевики, а Західню Україну признали ніби назавжди Польщі. Тому поважна частина військовиків, членів УСС, СС, УГА чи Армії УНР прибували на поселення до Канади. Це були свідомі люди, які почали творити провідний елемент серед спільноти канадійських українців. Коли під час першого етапу поселення більший відсоток ішов на фарми і там розбудовував своє життя, то тепер велика частина новоприбулих задержувалась по містах . . .

Третій етап українського поселення в Канаді тривав від 1946 року. По закінченні другої світової війни, до Канади почали приїздити нові іміґранти-скитальці, що жили в таборах переміщених осіб у Західній Европі. Це новітні жертви комунізму. Вони скріпили сильно український стрижінь у Канаді. Між ними була поважна кількість не тільки селян і робітників, але й інтеліґенції та професіоналістів. Прибуло їх досі поверх 30 тисяч. З цієї іміґрації найменше пішло на фарми. Деякі професіоналісти нострифікували свої дипломи і вже включилися в загальноканадійське професійне життя.

* Це тільки малий уривок довшої праці „Українці в Канаді", надрукованої в Ювілейному Альманасі УНСоюзу „Українці у вільному світі" з 1954-го року.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. С.

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1959 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ЗМІНА НАЗВИ ВІДДІЛУ:

Відділ УНСоюзу ч. 104, з осідком у Перт Амбой, Н. Дж., змінив свою дотеперішню назву на нову, яка звучить ось так: „Товариство „Тризуб" — 104 Відділ Українського Народного Союзу у Перт Амбой, Н. Дж.".

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відділ:
7 Демко Каролина М.
8 Атаманчук Софія.
14 Бренич Михайло, Степанія.
20 Вард Марія, Прихитко Степанія.
22 Каган Анна, о. Шарий Иосип.
25 Драган Оксана.
29 Куземчак Марія.
39 Коваленко Юрій.
42 Бліха Степанія.
45 Гасюк Анна.
53 Добростан Петро.
63 Бабій Ілля І.
64 Гнатейко Іван.
67 Пипюк Володимир.
69 Мицак Андрій, Володимир, Михайло, Юрій, Віра.
76 Крицак Богдан, Марія.
78 Клепчик Антін.
85 Лінґовська Анна.
90 Фелікс Иосип.
94 Ґульчевський Дмитро, Анна; Лаврин Микола, Савчук Наталія.
106 Іванюк Андрій.
109 Мачужак Софія.
112 Кирик Кетлін.
113 Стемлер Байрон Л., Євген В., Роман Е., Ярослав А.
114 Варрен Карло А., Захарчук Олексій.
118 Смолин Григорій.
121 Ференц Антонина.
141 Кушулинська Катерина, Шевців Михайло.
147 Ваґнер Іван К., Савечна Анна.
153 Захарчук Борис, Романець Михайло, Слободян - Недільська Надія, Фаріон Катерина, Чайковський Євген, Шачко Тарас.
155 Науменко Борис.
161 Джула Степанія, Когут Михайло, Софія; Крокошко Иосип В., Маняк Карло, Савий Карло В., Федюска Степанія.
166 Крижановська Анна.
172 Ковалик Иосипина.
175 Потапенко Петро.
181 Дубинська Тереса Р.
189 Стасюк Олександра.
194 Меландер Віра, Пайда Григорій, Марія.
204 Гурин Иосип, Кравчук Софія, Опископ Едвард, Фенчинський Роман.
217 Пристай Дмитро, Марта.
220 Коваль Яким Д., Октаба Іван.
221 Віщур Микола, Рачкевич Михайло, Афанасія.
230 Тима Иосипина А. М.
234 Сосяк Володимир І.
240 Пасельський Семен, Стефанович Ольга.
242 Пелевський Іван.
243 Менцінський Ярослав.
257 Вусик Амвросій, Гамерський Богдан Д., Лещ Михайло, Валя; Лимонченко Юрій, Лукач Тарас, Муц Олександер, Тарас Михайло.
266 Мандро Іван.
281 Ванько Маріян, Анна.
284 Петришин Евелина Р.
287 Лютвиняк Іван.
305 Вислоцька Олена.
312 Гулий Микола Р., Щербій Наталія.
316 Мендюк Василь В., Паснак Павло.
321 Яворський-Голдич Иосип.
325 Колодій Мирослав.
328 Врублівський Осип О.
332 Мазепа Казимир Д., Катерина.
342 о. Мелех Петро.
343 Гринів Ванда О., Задорецька Анна.
345 Павльзен Марія, Иосипина А.; Яський Олександер.
347 Клим Михайло Е.
355 Войтович Анна, Ковалевич Олена, Якимяк Катерина.
356 Бутим Михайло, Урсула; Дмитерко Франя, Дмитрів Юстина, Дуган Емілія, Савчук Петро, Вальбурґа.
361 Галустик Іван П., Евелина, Софія; Лещук Михайлина, Мироник Микола С.
363 Непорадний Іван.
365 Рудиман Петро.
367 Грицак Єлисавета, Патрія Степанія.
379 Берестинський Яків, Дмитрів Максим, Марія; Страйків Степан, Харко Ірина.
397 Соловій Зиновія.
406 Хміль Тарас.
410 Шопай Марія.
424 Дубина Лідія.
427 Павлюк Неонія, Процик Василь, Цибуляк Євген В.
430 Березовський Михайло, Наталія.
432 Ржепецький Нестор.
436 Пасник Іван.
439 Козак Василь.
461 Федак Горацій П.
468 Жалоба Зоріяна, Кокошка Марія.
469 Мазур Анна.
473 Гомонко Ірина, Ковальський Богдан.
477 Кічак Іван М.
497 Полуян Семен, Анна.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відділ:
9 Сеньковський Едвард*.
22 Яґущак Иосип*.
27 Турянська Ольга 2, Чехут Марія, Шпирка Петро, Ірина; Шуманська Марія.
91 Бабич Єва, Гульчевський Дмитро, Анна; Сандяґа Григорій*.
106 Багрій Іван, д-р Вітковський Антін, Ірина.
114 Заяць Євстахій, Анна.
128 Дідух Марія.
131 Гербстейн Олена.
147 Андрухів Степан.
171 Колодій Євген, Ірина.
182 Сагайдак Гнат.
203 Нич Степан.
234 Крайц Михайло*.
252 Стецик Степан.
253 Терлюк Григорій, Анна.
288 Лимич Юрій*.
291 Цоґла Федір, Марія.
301 Бурчинський Денис, Степанія.
324 Сенюк Михайло.
328 Турчин Олександер.
358 Карабін Ксеня.
361 Вілостоцький Тиміш, Ольга; Поштар Прокіп.
376 Фіґура Іван.

Відділ:
414 Делла Валле Анна.
430 Гаврилів Адріян*, Юрій, Теодосія.
432 д-р Муж Василь*.
439 Андрухів Василь, Орест*, Емілія; Галущак Дмитро.
441 Врацюк Федір*.
445 Наконечний Михайло*.
473 Цюняк Василь*.
485 Пурій Роман.
498 Здебяк Петро*.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відділ:
8 Дошна Іван 2.
153 Боровицька Анастасія, Зеневич Семен, Текля.
220 Василенко Катерина.
226 Масляк Степан, Марія.
257 Митрофанюк Олександра, Тесарович Марія.
272 Козла Іван*.
281 Ванько Іван.
301 Врублівський Онисим*, Марія.
316 Гулькевич Володимир*, Юлія.
353 Оріховський Василь.
356 Депа Михайло 2, Катерина.
361 д-р Вереш Василь.
414 Літер Анна.
423 Панчук Ярослав.
432 Паламар Иосип*.
437 Телеґа Іван.
482 Вілон Клавдія.
488 Терлюк Григорій, Анна.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ):

Відділ:
112 Лясковська Пелагія.
180 Купер Марія Дж.
221 Швабинська Лідія О.
453 Калмук Іван*.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
20 Олесницький Юрій, Марія.
45 Шопа Іван мол.*
125 Косар Текля 2.
131 Шулик Роман.
291 Наконик Лев, Степанія.
324 Вовк Наталія.
325 Максимів Зенон.
432 д-р Муж Василь.
495 Кульчицька Анісія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відділ:
8 Якимець Степан*.
14 Єреґа Василь, Коровник Микита, Пелагія.
39 Вариян Василь А.*
50 Паський Тома П.*
57 Вачинський Юліян, Бездух Степан.
94 Вук Володимир, Лідія.
102 Потічний Ярослав, Дарія Л.
107 Капеняк Василь*.
113 Ґрей Павло К. ст.*
114 Бойко Марта, Бондар Юхим, Івга; Димитренко Валентина, Зорило Герберт*, Лідія; Матищак Юрій*, Параскева; Мудрий Ярослав, Надія О.; Ольшанський Андрій, Ольга; Павленко-Омелянович Фатима, о. Сіваченко Григорій, Скляренко Віктор, Петро, Варвара; Тоґан Андрій, Циганюк Федір*, Шуга Савин.
127 Ґелецький Дмитро, Матрона.
153 Заховайко Микола, Казимира.
175 Дудзун Іван мол.*, Менко Юліян П., Яворський Василь.
194 Архипів Юліян, Дармохвал Володимир 2, Демків Іван, Іваночко Василь, Салдан Ярослав, Чорний Петро, Анна; Щур Степан, Параскева.
204 Новосельський Орест, Марія.
220 Капустяник Венедикт*, Олексій В.; Віра А. Софія.
221 Юстс Донато*.
241 Мельник Степан*.
254 Старайчак Ольга Т.
257 Левицька Марія.
277 Васильчук Євген А., Олена.
304 Долинський Андрій.
316 Олан Петро*.
336 Бабяк Володимир.
361 Вартків Розалія, Бартко Степан*, Стецик Степан.
377 Вейнц Вільберт А.*
414 Фицалович Володимир.
423 Бортник Софрон, Гриняк Іван, Марія; Кізима Іван, Юстина; Романик Дмитро, Катерина.
430 Максимюк Ірина.
432 Станиславський Михайло, Яхторович Роман*.
435 Смит Блейн Г.*, Елінор.
445 Козій Маріян І.*
457 Нищук Анна.
473 Лукіян Ілля.*
484 Чорний Федір, Марія.

Відділ:
364 Сірацький Павло*.
406 Яцишин Семен*.
414 Делла Вале Іван К.*, Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відділ:
31 Козла Іван*.
53 Вілон Клавдія.
93 Флис Євстахій, Михайло, Марія, Юлія.
114 Врублівський Онисим*, Марія.
191 Ласький Петро Ю. мол.*
204 Мельник Анна, Ткач Іван.
221 Василенко Катерина.
247 Орловський Василь.
253 Терлюк Григорій, Анна.
270 Ванько Іван.
289 Телеґа Іван.
292 Остап Юлія.
361 Максимів Степан 2, Митрофанюк Олександра.
423 Мацкевіціюс Фелікс*, Ядвига.
437 Депа Михайло 2, Катерина.
451 Паламар Иосип*.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

Відділ:
2 Гардиш Теофіл.
20 Треш Михайлина.
22 Гавалюх Степан*, Яґущак Иосип*.
27 Гладкий Лідія, Чехут Марія.
38 Фишґолд Марія 2.
49 Сидій Павло*.
58 Вебер Ольга.
91 Вабич Єва, Сандяґа Григорій*.
94 Гульчевський Дмитро, Анна.
111 Варр Етла.
125 Косар Текля.
128 Дідух Марія.
132 Сова Павло*
156 Матвієвська Анастасія.
189 Лукасевич Зенон*.
213 Турко Антін*.
217 Скрипник Василь.
230 Мендзала Софія.
268 Костишак Василь*.
276 Судія Данило В.*
287 Лютвиняк Іван*.
291 Цоґла Федір, Марія.
321 Янусевич Людовик*.
324 Сенюк Василь*, Михайло.
351 Профета Олексій*.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
83 Бабяк Олексій.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
71 Бобак Антін*.
178 Голій Петро, Петрик Ярослав*.
204 Зінь Михайло.
230 Худик Марія.
241 Пригода Юлія.
267 Свинчук Михайло*.
277 Мек Адам Марія.
278 Антонішак Степан*.
287 Бравн-Рудольф Катерина.
341 Лисий Михайло*.
347 Блок Марія, Романик Иосип*, Сахарновський Григорій*.
348 Александер Стела Ф.
370 Сампара Анна.
422 Смит Марія.
432 Грод Михайло.
435 Гаврилко Иосип*.
476 Ломері Анастасія, Маряк Михайло*.
477 Ворецька Стела, Гусак Степан*, Лубянецький Тома*.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ПОВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
35 Зеліско Анна М.
63 Бельська Анна, Бобак Маргарита, Троп Марія, Турко Микола*.
65 Федаш Петро*.
111 Блеквуд Олена, Козак Андрій*, Иосип*.
112 Дзяма Михайлина.
125 Край Катерина.
142 Бурак Анна.
147 Волес Анна, Маркович Іван мол.*, Олійник Іван*, Рибак Анна, Савчук Марія, Чорний Михайло*.
151 Сокальський Петро*, Анна.
155 Романець Розалія.
175 Білинський Володимир І.*
204 Неїлко Іван.
206 Чубай Олена І.
220 Світенький Петро*, Степан*, Скідмор Марія Л., Чубатий Іван*.
251 Сич Иосип*.
259 Троць Маріянна, Фіґель Петро*, Розалія.
261 Аркатин Неоніля.
288 Завик Юрій*, Козак Анна, Коспяг Степан*, Німий Михайло*, Петро*.
291 Наконик Лев*, Степанія.
312 Козлов Павло*.
316 Гик Катерина.
347 Керницька Ольга.
348 Федаш Василь*.
355 Занько Анна.
364 Мускатель Еліза, Ольховий Микола.
369 Литвин Анна.
385 Вайтмен Євгенія М.
406 Тарас Михайло*.
414 Ковальська Анна, Хобоцяк Михайло*.
438 Савчук Василь*, Федір*, Єлисавета.
442 Василевський Воллес Е.*, Олена; Клементс Катерина Б., Тимошик Михайло*, Шеска Мартин*.
477 Струнґовська Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

Відділ:
3 Дочич Петро, Матіяґа Микола.
7 Кріль Михайло*.
20 Кардаш Катерина.
51 Кухар Федір*.
52 Ройко Олексій, Шевчук Иосип.
61 Рулик Антін.
96 Король Бенедикт*.
99 Загир Софія.
102 Мохнач Василь.
105 МекКаллін Катерина.
106 Гуль Микола.
114 Євко Григорій.
125 Дідух Бернис.
147 Андрухів Степан.
149 Безкоровайна Степанія.
155 Добринський Степан*, Кузенка Софія.
175 Свинтарний Михайло.
178 Струк Петро.
181 Задорожний Іван.
182 Сагайдак Гнат.
194 Гладишовська Наталія.
204 Лавер Тома М., Штойко Іван.
213 Готра Степан.
234 Крайц Михайло 2*.
276 Роман Катерина.
283 Чорний Іван.
291 Ґасовська Ангелина.
292 Михальчук Яків.
296 Мизюк Михайло, Тимочко Іван 2.
301 Мидзяк Андрій.
305 Годованець Євген 2*.
338 Воівка Василь, Крупяник Іван.
352 Зуль Іван*.
361 Поштар Прокіп.
364 Врублевська Марія, Семенчук Михайло*.
369 Литвин Кирило.
379 Караван Осип.
432 Кульчицький Юліян 2, Сенчук Іван*.

ЗАВВАГА: Зіркою(*) є позначені прізвища тих членів чоловічої статі, які не платять оплати за газету.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1959 року було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	49,461
В місяці серпні 1959 р. прийнято нових	160
В місяці серпні 1959 р. прийнято наново	62
В місяці серпні 1959 р. прийнято з переступ. листами	28
В місяці серпні 1959 р. прийнято з інших кляс забезп.	12
В місяці серпні 1959 р. прийнято з молодечого департ.	4
Разом	49,727
В місяці серпні 1959 року суспендовано	92
В місяці серпні 1959 р. відійшли з переступ. листами	28
В місяці серпні 1959 р. відійшли до інших кляс забезп.	11
В місяці серпні 1959 р. відійшли до молодеч. департ.	—
В місяці серпні 1959 р. відійшли зі зворотом у готівці	36
В місяці серпні 1959 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці серпні 1959 р. відійшли з виплаченим забезп.	24
В місяці серпні 1959 р. відійшли на виплачене забезп.	61
В місяці серпні 1959 померли	52
Разом	305
З кінцем місяця серпня 1959 року в У.Н.Союзі було дорослих членів	49,422

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В клясі 1 на $ 250	3
В клясі 1 на $ 500	49
В клясі 1 на $ 750	8
В клясі 1 на $1000	99
В клясі 1 на $1500	3
В клясі 1 на $2000	1

Забезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2-500 на $ 500	337
В клясі 2-1000 на $1000	229
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Забезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	4,689
В клясі 3-1000 на $1000	3,839
В клясі 3-1500 на $1500	53
В клясі 3-2000 на $2000	51
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	4
В клясі 3-3500 на $3500	—

Забезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	3,678
В клясі 4-1000 на $1000	1,936
В клясі 4-1500 на $1500	45
В клясі 4-2000 на $2000	35
В клясі 4-2500 на $2500	3
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Забезпечення на ціле життя для давніх членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	97
В клясі 5- 500 на $ 500	2,383
В клясі 5- 750 на $ 750	336
В клясі 5-1000 на $1000	5,292
В клясі 5-1500 на $1500	123
В клясі 5-2000 на $2000	37

Забезпечення на ціле життя

В клясі 6- 250 на $ 250	1
В клясі 6- 500 на $ 500	4,299
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	2,981
В клясі 6-1500 на $1500	35
В клясі 6-2000 на $2000	21
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	2
В клясі 6-різні суми	38

Нове забезпечення на ціле життя

В клясі 21- 500 на $ 500	2,908
В клясі 21-1000 на $1000	1,346
В клясі 21-1500 на $1500	43
В клясі 21-2000 на $2000	65
В клясі 21-2500 на $2500	20
В клясі 21-3000 на $3000	15
В клясі 21-3500 на $3500	6
В клясі 21-4000 на $4000	2
В клясі 21-4500 на $4500	5
В клясі 21-5000 на $5000	12
В клясі 21-10000 на $10000	2

Нове забезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	3,531
В клясі 22-1000 на $1000	3,414
В клясі 22-1500 на $1500	80
В клясі 22-2000 на $2000	125
В клясі 22-2500 на $2500	24
В клясі 22-3000 на $3000	21
В клясі 22-3500 на $3500	11
В клясі 22-4000 на $4000	10
В клясі 22-4500 на $4500	2
В клясі 22-5000 на $5000	10
В клясі 22-7500 на $7500	1
В клясі 22-20,000 на $20,000	2

Забезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	235
В клясі 23-1000 на $1000	206
В клясі 23-1500 на $1500	7
В клясі 23-2000 на $2000	20
В клясі 23-2500 на $2500	3
В клясі 23-3000 на $3000	10
В клясі 23-4000 на $4000	1
В клясі 23-5000 на $5000	1
В клясі 23-10,000 на $10,000	2

Нове забезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	3,018
В клясі 24-1000 на $1000	2,358
В клясі 24-1500 на $1500	52
В клясі 24-2000 на $2000	86
В клясі 24-2500 на $2500	25
В клясі 24-3000 на $3000	14
В клясі 24-3500 на $3500	7
В клясі 24-4000 на $4000	—
В клясі 24-5000 на $5000	8
В клясі 24-25000 на $25000	1

Забезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	277
В клясі 25-1000 на $1000	289
В клясі 25-1500 на $1500	14
В клясі 25-2000 на $2000	31
В клясі 25-2500 на $2500	12
В клясі 25-3000 на $3000	14
В клясі 25-3500 на $3500	11
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-4500 на $4500	1
В клясі 25-5000 на $5000	7
В клясі 25-7000 на $7000	1

Подвійне забезпечення до 60 року життя

В клясі 26-1000 на $1000	64
В клясі 26-1500 на $1500	4
В клясі 26-2000 на $2000	4
В клясі 26-2500 на $2500	4
В клясі 26-3000 на $3000	1
В клясі 26-4000 на $4000	3
В клясі 26-5000 на $5000	2
В клясі 26-8000 на $8000	1
В клясі 26-11500 на $11500	1
В клясі 26-30000 на $30000	1

Молодечі кляси у відділі дорослих (платять фонди)

В клясі 1-ій на $ 500	—
В клясі 1-ій на $1000	—
В клясі 2-ій на $ 400	—
В клясі 3-ій на $ 100	—
В клясі 4-Р на $ 250	3
В клясі 4Р на $ 500	93
В клясі 4Р на $1000	32
В клясі 5Е на $ 250	2
В клясі 5Е на $ 500	75
В клясі 5Е на $1000	20
В клясі 6С на $ 500	—
В клясі 6С на $1000	—

Нові Кляси:

E20 на $ 500	4
E20 на $1000	4
E20 на $1500	—
E20 на $2000	—
E20 на $2500	1
E20 на $3000	—
E18 на $ 500	—
E18 на $1000	—
E18 на $1500	—
E18 на $2000	—
E18 на $3000	—
E65 на $ 500	—
E65 на $1000	—
P20 на $ 500	—
P20 на $1000	—
P20 на $1500	—
P20 на $2000	—
P20 на $3000	—
P20 на $5000	—
P65 на $ 500	—
P65 на $1000	—
Разом	49,422

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ

Відділ:
5 Догертий Михайло Н.
7 Енама Вейн Н.
9 Саляк Роберт В.
38 Вонцарівська Анна М.
39 Вовелко Степан А., Дуник Степан М., Луцак Іван.
42 Головачук Петро Я., Короленко Иосип, Фенканин Даяна, Чуйко Іван мол., Христина.
53 Добростан Марія М., Ольга К., Степанія; Луцька Дарія.
54 Варрі Кетлін.
63 Тертична Еліза М.
69 Мицак Лідія Ст., Марія Н.
83 Мельник Іван П.
85 Лінгурський Данило П., Юдита Л., Франко В.
9 Вальтер Єлисавета А., Фелікс Иосип мол.
94 Гульчевська Степанія, Киба Олена К.
111 Вило Марія, Цірман Іван Хр.
114 Дорошенко Людмила, Панисяк Льойд мол., Михайло.
120 Бонтемпо Зузанна.
121 Ференц Степанія.
125 Думич Ілейн М.
138 Госонець Патриція М.
141 Кушулинська Анна, Лідія; Шевців Лариса В.
144 Гурчик Андрій Я.
147 Заруба Любов М.
153 Мельник Лілея Л., Надія, Тамара С.; Романець Роман Б., Юрій Т.
161 Когут Володимир.
163 Чичула Лідія О.
168 Космина Бонні М.
172 Мороз Михайло 3-ій.
176 Воробель Юліян.
181 Капась Данило Ст., Степанія А., Філіс М.
182 Боковець Марія.
194 Пайда Богдан, Михайло.
208 Криворучка Петро.
215 Савчишин Карло М.
217 Пристай Володимир, Ірина, Роман Д.
221 Рачкевич Юрій.
239 Сопко Іван Ст.
240 Рибалт Христина Л.
243 Вандасевич Даяна, Гендерсон Терентій Дж.
245 Микитин Ростислав Б. 2.
257. Врікнер Оксана, Тарас В.; Лещ Андрій М., Лозовий Людмила О., Михайлів Марія Г., Олена А.; Полотнянка Олександра М., Христина О.; Топольницька Зоріянна, Цап Юрій П.
266 Бабяк Іван А., Грицай Каролина А.
274 Федина Степан М.
281 Ванько Любов, Коцинська Марія І.
284 Павлів Степан.
287 Захарків Степан М. Зварич Євген.
292 Длугош Олексій, Марилів Олександра К.
295 Іванищук Лідія М.
320 Олійник Романа.
325 Горевич Кеннет І.
332 Апостолів Ілейна, Рохман Микола.
334 Вовит Дебора А.
336 Шайко Дуан В.
345 Павльсен Алан, Фремминґ Давид, Яський Марко.
335 Войтович Євгенія, Иосип, Любов, Марія.
356 Дмитерко Іван М., Микола, Олексій; Дуган Андрій, Марія, Ореста; Пелисяк Михайлина М., Розита Е., Софія С.; Симчич Микола, Петро; Солонинка Ярослав.
364 Дейчаківський Микола С.
371 Смішкевич Зиновія М.
379 Дмитрів Дарія, Ірина, Михайло, Степан.
385 Корсунський Орест П.
388 Паньків Давид П.
414 Рибачук Иосип, Самсонюк Олександер, Хома Ігор.
424 Безпалців Віктор.
445 Колодій Володимир І.
451 Верник Христина Ю. М.
458 Вучок Ярослава М.
464 Сомбик Степан П.
466 Гарасим Мирон І.
468 Волеста Христина Л., Жалоба Іван Ю., Марія І.; Кокошка Петро, Юрій.
471 Іваницький Тарас М., Кошіль Ірина А.
472 Пилецька Адріянна, Суховий Тетяна.
497 Полуян Олександра.

ДІТИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відділ:
53 Коваль Марія В.
94 Гульчевська Степанія.
114 Заяць Албан Б., Євген, Іванна.
131 Васьків Іван.
171 Колодій Аркадія, Михайло.
194 Фесак Борис, Олена.
277 Романів Анна.
361 Винник Богданна.
439 Андрухів Василь П., Роберта М., Тарас М.; Когут Василь, Надія.
444 Жеребецький Богдан, Юрій.
445 Наконечна Маргарита.

ДІТИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відділ:
153 Боровицький Іван, Зеневич Богданна Л.
221 Яворська Віра.
226 Масляк Арета Г.
316 Гулькевич Ірина, Олена О., Ярослав.
339 Тінслі Джойс М.
356 Депа Марія, Оксана С., Роман.
361 Гавриленко Аркадій.
432 Кошіль Юрій О.
488 Терлюк Надія Ст.
504 Гриневич Ярослава Хр.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
147 Жидик Зузанна, Павло К., Юрій.
221 Томчук Софія І.
367 Гаврищук Петро І.
484 Задорожна Оксана Ю.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відділ
14 Коровник Лідія, Любов.
40 Супик Марія, Михайло, Флорентина.
61 Д'Анелла Маріянна.
94 Вук Аскольд В.
102 Потічна Христина.
114 Бойко Марія Ю., Павло П., Тома; Мудрий Романа М., Шуга Микола.
121 Ференц Степанія.
127 Гелецький Анна, Богдан, Ірина, Марія.
175 Дачишин Денис, Колберт Петро А. мол.
189 Завадовський Наталія І., Олег Я.
194 Гарасимів Юрій, Хорват Богдан, Ярослав Д.
204 Новосельський Зиновій.
220 Капустяник Софія М.
221 Заблоцький Юрій, Козь Володимир Ф. мол., Патриція І.; Швабинська Лідія О.
237 Скотт Роман Ст.
240 Шумай Юрій І.
248 Кобилянська Лорейна А.
254 Рочняк Ірина Є.
277 Васинчук Євген К., Степан Т.
301 Циронин Даяна Дж.
309 Когут Наталія.
334 Демяненко Віра.
344 Гарінґ Карло Е., Мирон Лідія А. 2.
345 Яський Марко.
356 Симчич Микола, Петро.
361 Стецик Ігор.
379 Максимів Анна О., Володимир В., Іван І.
403 Щурко Лідія А.
414 Яросевич Євгенія М.
423 Гриняк Ангелина, Ірина, Олександра, Олексій, Орест; Романик Володимир, Ірина, Марія, Ольга, Петро.
427 Деркач Євген, Ярослав.
432 Качмар Анна Ю., Охримович Аріядна О.
435 Смит Говард В. 3-ій, Дебора Патриція, Роберт Т.
457 Нищук Василь, Іван, Микола.
473 Пришляковська Ірина А.
484 Чорний Михайло, Павло, Юрій.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відділ:
106 Яворська Віра.
170 Гулькевич Олена О.
204 Ткач Іван П.
341 Гриневич Ярослава М.
345 Дубів Віра, Клавдія, Оксана, Ольга.
432 Бабяк Анна М., Олександер В.
437 Депа Марія, Оксана С., Роман.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

Відділ:
45 Гасюк Анна.
230 Тима Іванна.
365 Руднянин Петро.
477 Кічак Іван М.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
116 Чоп Розела.
167 Гавриляк Василь Д., Дарелла Р.
292 Лободоцький Андрій.
327 Саґатий Оксана.
414 Форналь Іванна Фр.
430 Рудакевич Ярема Н.
432 Карась Іванна М., Пановик Данило М.
435 Гаврилко Варрен П.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

Відділ:
25 Чаплинський Михайло І.
27 Гладкий Олександер А.
42 Зварич Євген.
94 Гульчевська Степанія.
116 Хржановський Ярослав Н.
153 Мельник Тамара С.
155 Кодан Арлена М.
212 Канюк Софія М.
238 Зінко Павло.
242 Найдух Марія А.
324 Сенюк Василь.
460 Джус Роберт.
473 Глібчук Іван.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ: (Платять фонди)

Відділ:
112 Лясковська Патриція.
180 Купер Марія Дж.
221 Швабинська Лідія О.
453 Калмук Іван.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
121 Матвієць Анастасія.
295 Іванищук Лідія.
320 Берґ Ольга.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

Відділ:
287 Сохан Ігор В.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1959 року було в УНС дітей членів	23,745
В місяці серпні 1959 р. прийнято нових	143
В місяці серпні 1959 р. прийнято наново	23
В місяці серпні 1959 р. прийнято з переступ. листами	15
В місяці серпні 1959 р. прийнято з інших кляс забезп.	6
Разом	23,932
В місяці серпні 1959 року суспендовано	75
В місяці серпні 1959 р. відійшли з переступ. листами	13
В місяці серпні 1959 р. відійшли до ст. членів УНС	4
В місяці серпні 1959 р. відійшли до інших кляс абезп.	6
В місяці серпні 1959 р. відійшли з виплаченим забезп.	10
В місяці серпні 1959 р. відійшли зі зворотом у готівці	13
В місяці серпні 1959 р. відійшли до стар. членів (платять фонди)	4
В місяці серпні 1959 р. відійшли на безпл. продовження	3
В місяці серпні 1959 померли	1
Разом	129
З кінцем місяця серпня 1959 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	23,803

КАНАДЬ ЦІЛИНА

(Закінчення зі стор. 3-ої)

УСНоюзу в Канеґі Голл в Ню Йорку, в якій він підкреслив великі можливості Канади під кожним оглядом, зокрема ж в українському житті. Це він оцінив нашу громаду в Канаді на бодай доброго півмільйона людей. В якім надміру скромнім відношенні до того імпозантного числа стоїть марне число шістьох тисяч членів найстаршої й найбільшої у всьому світі української національної організації! Тільки один на сто канадійських українців належить до УНСоюзу. Тільки одна на десять, а може на двадцять і більше, українських громад, однаково світських, як церковних, має в себе Відділ УНСоюзу. А навіть ті, які їх мають, поза пару винятками, не зробили з них своїх загальних громадських організацій, до яких кожний, чи більшість громадян уважали б своїм обов'язком належати. От тільки подумати про великі провінції, які мають тільки дві-три сотні членів, й то нерідко тільки в одній-двох громадах на всю провінцію. Для прикладу, наведім таку насичену українцями провінцію Квебек, в якій, як згадано, є всього несповна тисяча членів, або точно було при кінці 1958 року 969 членів, з чого в самому Монтреалі 952, а в цілій решті міст, містечок і фарм тої провінції, було тільки 17 членів УНСоюзу! Мабуть, найбільш оптимістично наставлений читач погодиться з поглядом, що канадійська земля в цілости є таки справжньою цілинною землею, якщо йде про союзову організацію і її членство.

Розкраяти гострим союзовим плугом цю багату, але ще досі незайманну цілину. З дбайливістю, притаманною нашим хліборобським піонерам, виправити цю землю й приготовити її до засіву. А згодом засіяти її золотою, чистою пшеницею союзової ідеї братерства, взаємодопомоги й відданої служби нації — чи не почесне й не конечне завдання союзової Канади, зокрема в цей рідкий рік 65-ліття Батька-Союзу? Хто з союзових діячів по цей і тойбіч канадійсько - американської границі може сумніватися у багатому й радісному жниві, яке ждатиме у близькій будуности тих, що підняли цю надійну канадійську цілину.

Тож у дні святочного відкриття канадійського союзового центру побажаймо гуртом Союзовій Канаді по стародавньому звичаю: Сійся, родися, жито-пшениця, на щастя, на здоров'я, на новий рік! На нову добу, багату в труди і багату в успіхи, добу розвитку Українського Народного Союзу на урожайній канадійській землі.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.:

В клясі 1-ій на $ 500	2,074
В клясі 1-ій на $1000	268
В клясі 2-ій на $ 400	454
В клясі 3-ій на $ 100	599
В клясі 4Р на $ 250	131
В клясі 4Р на $ 500	3,535
В клясі 4Р на $1000	1,732
В клясі 5Е на $ 250	263
В клясі 5Е на $ 500	4,476
В клясі 5Е на $1000	1,689
В клясі 6С на $ 500	1,011
В клясі 6С на $1000	608

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	1,463
E20 на $1000	1,132
E20 на $1500	2
E20 на $2000	13
E20 на $2500	—
E20 на $3000	—
E18 на $ 500	696
E18 на $1000	1,073
E18 на $1500	9
E18 на $2000	42
E18 на $3000	11
E65 на $ 500	40
E65 на $1000	11
P20 на $ 500	948
P20 на $1000	1,436
P20 на $1500	8
P20 на $2000	18
P20 на $2500	1
P20 на $3000	1
P65 на $ 500	30
P65 на $1000	29
Разом	23,803
З кінцем місяця серпня 1959 р. в УНСоюзі було всіх забезпечених	73,225

УВАГА!

яку кожний відділовий урядовець і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекорд. звіті за серпень 1959 року суспендованими, можуть бути ПРИЙНЯТІ наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспенди залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж серпня 1959 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Ярослав Падох, гол. секр.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1959 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	302.68
2	206.00
3	92.84
5	492.38
6	64.25
7	205.04
8	527.24
9	159.68
10	66.66
11	150.43
13	364.85
14*	969.32
15	163.07
16	58.59
17	83.22
18	41.41
20	412.55
21	230.23
22	90.14
23	134.11
24	107.85
25	404.89
26	14.88
27	475.86
28	117.62
29	420.54
30	91.26
31	125.57
32	23.47
33	364.50
34	13.31
36	303.36
37	212.36
38	491.95
39	1,094.73
40	83.53
41	10.88
42	377.76
43	36.04
44	126.78
45	437.80
46	112.45
47	71.09
49	105.19
50	123.98
52	111.17
53	155.62
54	150.07
55	251.30
56	147.46
57	597.82
58*	414.59
59	669.11
60	46.65
61*	47.88
62*	337.94
63*	502.07
64	245.95
65	151.62
66	60.77
67	147.41
68	388.88
69	124.00
70	272.63
71	128.09
72	46.26
73	98.93
74	110.37
75	687.59
76	848.06
77	101.63
78	86.13
79	14.42
80	56.19
81	151.00
82*	54.74
83	323.27
84	187.89
85	232.87
87	104.96
89	37.96
90	289.49
91	288.73
92	30.14
93	117.21
94	1,585.65
95	86.15
96	413.48
97	147.37
98	92.91
99	158.64
100	219.46
101	30.33
102	815.78
103	154.31
104	249.54
105*	533.48
106	992.03
107	176.77
108	155.56
109	131.41
110	12.32
111	45.29
112	391.53
113	247.14
114*	821.47
115	163.76
116*	370.49
117	210.28
118	86.78
119	132.23
120	428.69
121	311.95
122	41.13
123	121.39
124	129.01
125	580.20
126	105.61
127	1,247.77
128	146.32
130	670.56
131*	542.20
132	121.14
133	263.94
134	105.22
135	35.11
137	195.20
138	58.19
140	149.04
141	19.50
142	356.80
143*	368.81
144	138.91
146	386.80
147	634.09
148	67.88
149	72.52
150	181.36
151	82.67
152	137.60
154	36.37
155	749.96
156	433.85
158	320.63
159	100.93
160	86.50
161	592.41
162	26.23
163	707.40
164*	402.41
165	109.18
166	34.46
167	80.19
168	225.44
169	37.20
170	357.27
171	293.12
172	79.24
173	259.17
175	85.00
176	198.49
177	226.12
178	166.24
179	218.94

Відділ	Заплатив
180	96.31
181	96.72
182	218.59
183	385.75
185	42.57
186*	86.23
187	83.07
188	34.65
190	40.22
191	599.76
192	230.83
193	30.29
194*	1,595.95
195	46.47
196	42.59
197	21.37
198	10.76
199	62.55
200	386.50
201	23.33
202	56.34
203*	132.86
204	1,767.52
205	15.31
206	525.13
207	68.93
208	43.73
209	36.42
210	128.02
211	244.81
212	70.75
213	144.60
215	55.65
216	8.96
217	853.58
218	240.99
219	506.43
220	650.73
221	3,040.05
222	43.67
223	253.63
224	89.02
225	10.86
226*	74.42
227	22.77
228	63.93
229	95.02
230	722.47
232	70.51
233	254.47
234	344.92
235	105.62
236	229.43
237	244.30
238*	973.43
239	245.92
240	738.52
241	64.64
242	271.83
243	61.25
244	23.38
245	287.98
246	60.45
247	237.14
248	205.65
249	30.35
250	6.90
251	321.31
252	278.56
253	261.65
254	339.69
255	30.62
256	272.85
257*	438.37
258	13.62
259	227.34
260*	33.16
261	85.47
262	34.74
263	38.92
264	100.12
265	104.39
266	705.29
267	129.41
268	131.56
269	13.16
270	390.16
271	227.94
272*	192.37
274	346.45
275	61.05
276	449.74
277	1,456.08
278	28.24
279	30.97
280	205.63
281	271.38
282	65.43
283	204.78
284	114.64
285	116.23
286	170.44
287	576.87
288	250.92
289	212.35
290	132.20
291	425.93
292	1,072.48
293	202.52
294	15.88
295	427.14
296	261.62
297	17.00
298	122.42
299	135.94
300	101.65
301	259.50
302	10.07
303	70.04
304	530.63
306	95.17
307	126.45
308	125.01
309	44.11
310	167.68
311	16.47
312	67.27
313	12.16
314	126.09
316	1,014.22
317	138.02
318	127.60
319*	87.96
320	375.15
321	166.63
322	56.08
323	111.75
324	197.22
325	947.13
326	70.83
327*	422.27
328	106.25
330	306.94
331	102.20
332	78.52
333	121.77
334	784.49
335	92.02
336	662.69
337*	295.38
338	209.92
339	164.90
340	12.85
342	284.42
343	263.67
344	81.43
345	467.80
347	243.14
348	295.38
349	213.78
350	345.47
351	92.47
352	155.65
353	201.65

Відділ	Заплатив
355	163.49
356	261.76
357	55.83
358	109.18
361	2,948.54
362	216.50
363	173.22
364	665.72
365	39.42
366	13.17
367	1,125.61
368	139.76
369	211.27
370	532.09
371	408.47
372	307.42
373	88.41
374	160.45
377	22.56
378	24.58
379	2,477.11
380	97.19
381	14.45
382	18.84
383	449.65
384	95.70
385	733.12
386	98.46
388	455.22
390*	315.92
391	53.22
392	9.09
393	73.58
394	71.73
395*	198.13
396	32.74
397	550.80
398	63.16
401	43.55
403	134.08
404	137.72
405	38.79
406	255.29
407	42.71
409	79.90
410	18.23
411	19.60
412*	103.40
413	138.54
414*	1,189.86
415*	45.12
417	23.35
418	75.15
422	13.52
423*	1,470.32
424	79.59
427	311.83
429	57.70
430	797.31
432	4,617.76

Відділ	Заплатив
433	158.91
435	168.36
437	464.82
438	51.93
439	332.14
441	410.87
442*	33.70
444*	55.45
445	427.55
446	131.52
447	48.05
448	56.34
449	39.17
451*	91.06
452	154.65
453	44.21
454	58.96
455	49.50
456*	237.61
457	308.61
458	330.05
460	197.99
461	110.41
463*	12.42
464	382.16
465	133.71
466	80.44
467	27.47
468*	151.21
470*	13.94
472	564.51
473*	979.74
475	37.55
476	152.83
477	165.94
478	38.85
479	55.00
480*	58.69
481	187.02
482	92.80
484	320.67
485	47.91
486	40.86
487	285.63
488	41.69
489	234.04
490	149.67
491	146.20
492	67.93
493	17.13
494*	59.42
495*	102.41
497*	432.45
498	228.91
500*	8.37
501	14.61
502*	326.12
503	74.65
504	49.14
506*	204.30

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч.	$ 115,483.64

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.65	206	2.65
3	1.31	209	2.97
28	2.37	216	3.69
30	11.04	221	2.03
37	2.99	234	13.62
39	15.73	237	1.46
65	6.63	243	2.68
70	3.19	245	1.06
83	1.15	264	2.91
90	3.90	275	4.86
101	3.19	286	22.69
106	2.38	316	1.41
117	3.06	321	1.13
127	2.87	335	3.70
143*	6.65	336	7.40
147	22.95	342	3.39
151	3.53	367	1.54
170	1.53	370	3.83
185	3.66	384	12.60
194*	.81	388	5.58
		482	3.01

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обепечення	$ 207.80
Разом з місячних вкладок від членів	$115,691.44
Відсотки від бондів	15,216.95
Відсотки від морґеджів	5,528.02
Відсотки від членських позичок	692.11
Чинш від реальности в Джерзі Сіті, Н. Дж.	1,250.00
Приходи від реальностей в Керґонксон, Н. Й.	60,663.37
Приходи друкарні і книгарні	16,942.30
Вплачення на покриття коштів при морґеджових інвестиціях	385.00
Уневажнений грошовий зворот	302.53
Зворот за друки	268.50
З переносу резерви за переписаних членів з молодечого департаменту	75.00
З переносу федерального податку за пом. сили	1,024.37
З переносу стейтового податку за пом. сили	26.29
Пожертва до народного фонду від Н. Н.	500.00
Сплати морґеджів	5,312.13
Сплати членських позичок	2,783.59
Разом	$226,661.60

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:		
1	Квасньовський Іван	$ 1,000.00
8	Атаманчук Стефан	1,000.00
20	Кардаш Катерина	1,000.00
38	Вазарник Василь	500.00
51	Кухар Теодор	1,000.00
52	Ройко Олекса	1,000.00
58	Струж Антоніна	1,000.00
62	Черкас Михайло	500.00
63	Сінявський Яків	250.00
96	Короле Венедикт	500.00
99	Загір Софія	1,000.00
105	Мацько Микола	500.00
109	Копильчак Лесько	1,000.00
112	Малицька Анна	500.00
137	Остюк Марія	1,000.00
146	Крупка Ілія	1,000.00
147	Заведюк Ілія	1,000.00
155	Добрянський Стефан	1,000.00
155	Кузенка Софія	500.00
176	Крайник Андрій	1,000.00
204	Лавер Тома	500.00
213	Готра Стефан	1,000.00
221	Войцеховський Василь	500.00
229	Притула Петро	1,000.00
234	Крайц Михайло	1,000.00
234	Крайц Михайло	500.00
284	Петришин Казимир	1,500.00
292	Михальчук Яків	500.00
296	Мизюк Михайло	1,000.00
296	Тимочко Іван	1,000.00
296	Тимочко Іван	500.00
305	Годованець Євген	1,000.00
305	Годованець Євген	1,000.00
325	Матіяшек Варвара	500.00
338	Крупяник Іван	1,000.00
338	Боївка Василь	1,000.00
347	Ковальський Іван	2,000.00
364	Врублевська Марія	1,000.00
369	Литвин Кирило	500.00
379	Воробець Микита	1,000.00
434	Мариняк Михайло	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	16,500.00
Грошові звороти	9,447.91
Виплати на реальности в Джерзі Сіті, Н. Дж.	2,222.92
Премія на додаткове обезпечення	188.05

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Відділ		
270	Шустакевич Григорій	$ 150.00
347	Власенко Максим	147.50

Виплати з фонду Захисту-Сиротинця:

Направи і праці податок та інші виплати на реальностях Союзівки в Керґонксон, Н. Й.	43,226.53

Виплати допомог із Допомогового Фонду:

Відділ:		
2	Гиноскі Перл	$ 25.00
8	Федорчак Захарій	35.00
9	Почекайло Ева	25.00
24	Глова Марія	25.00
39	Парибус Пилип	40.00
45	Бурбан Василь	35.00
45	Ференц Самійло	35.00
55	Рибак Олекса	40.00
59	Монюк Гарри	35.00
69	Левко Михайло	35.00
83	Ярмолук Нікіт	35.00
87	Хомин Стефанія	25.00
90	Цесаж-Чепа Катерина	25.00
94	Горен Микола	35.00
94	Кардаш Іван	35.00
94	Мапталяр Марія	35.00
94	Проданик Гарри	35.00
102	Бобечко Теодор	35.00
103	Ясинська Анна	25.00
104	Антопорович Алекс.	25.00
104	Рудаш Анна	25.00
106	Крупка Стефан	35.00
106	Ляхович Стефанія	25.00
112	Полівко Анастасія	25.00
123	Балінт Джон Роберт	35.00
123	Сербан Ясько	35.00
155	Гурняк Джон	40.00
156	Матвієвська Настя	30.00
160	Білоус Петро	35.00
168	Гізий Клементій	35.00
168	Іванило Теодор	50.00
176	Лесів Теодор	25.00
176	Лесьов Анна	25.00
177	Коник Лев	35.00
187	Босович Алекс	85.00
187	Нароґович Марія	100.00
191	Сало Іван	35.00
204	Котлярчик Петро	35.00
212	Грушкевич Марія	25.00
218	Сорока Михайло	35.00
221	Тартарчук Яків	35.00
232	Ґарбер Марґарет Дж.	25.00
242	Кроляк Семко	35.00
242	Москалик Катерина	25.00
247	Гурин Микола	100.00
251	Форналь Іван	35.00
251	Яцишин Василь	35.00
252	Бойчук Кіндрат	35.00
255	Павучак Ксеня	25.00
255	Шевчук Михайло	85.00
268	Зацин Леон	25.00
270	Баран Марія	30.00
270	Мисак Агафія	25.00
270	Станиславішин Казимир	35.00
274	Гула Домінка	25.00
274	Лопушанський Іван	25.00
280	Цястон Іван	25.00
292	Бродяк Василь	35.00
296	Марійка Михайло	50.00
296	Собків Василь	35.00
303	Корчок Анна	25.00
305	Сороканич Гелена	30.00
316	Падучак Іван	35.00
326	Вурило Василь	35.00
333	Каритич Катерина	25.00
335	Грабаш Гарри	35.00
335	Кохарський Андрій	35.00
338	Солiян Анна	25.00
338	Сивик Василь	35.00
338	Василик Петро	35.00
348	Морозко Анна	25.00
352	Соліо Марія	25.00
352	Розлуцький Михайло	35.00
355	Солониче Теодор	35.00
369	Березяк Ілля	25.00
379	Касянчук Іван	25.00
383	Клус Анна	25.00
385	Федорців Павло	35.00
385	Федоришин Теодор	35.00
385	Риґайло Гілярій	35.00
387	Кулинич Марія	25.00
388	Вринґілевич Ілько	35.00
388	Шляхтун Єлисавета	25.00
396	Федьків Марія	30.00
406	Тарас Андрій	50.00
407	Врилич Катерина	25.00
407	Нагірна Марія	25.00
448	Польовий Петро	25.00
472	Вурачинська Ірина	25.00

Виплати з Адміністраційного Фонду:

Виплати друкарні і книгарні	$ 15,696.68
„Свобода" за орган	7,300.00
Платня помічних сил	4,303.95
Платня головного уряду	2,583.33
Кошти подорожі і репрезентації	1,618.65
Федеральний податок за помічні сили	1,360.41
Машини і прибори для канцелярії в Канаді	1,000.00
Кошти подорожі організаторів	854.05
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Винайм машин (IBM) для зладження виказів і статистики	561.00
„Свобода" за праці й друки	414.05
Лікарі за нових членів	374.00
Книги для Відділів УНС	231.00
Направа і чищення машин	191.79
Канцелярійні прибори й друки	191.29
Видатки на пошту	140.00
Телефон	122.17
Кошти при морґеджових інвестиціях	95.00
Оголошення	75.00
Фотографічні знимки чл. аплікацій	42.90
Прибори для зладження виказів (IBM)	40.13
Кошти правні при виплаті посмертних запомог	30.00
Спортова акція	25.00
Вода й інші видатки	11.55
Асекураційні журнали	8.09
Асекураційні департаменти за дозволи	5.00
Шафа на документи	4.50

Інвестиції:

Інвестовано в морґеджах	69,500.00
Позички членам	4,289.64
Разом	$ 221,262.09

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем липня 1959 осталася	$ 355,938.89
Прихід за серпень	226,661.60
Разом	$ 582,600.49
Розхід за серпень	221,262.09
Готівка з кінцем 31 серпня 1959 остається	$ 361,338.40

БАЛАНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 361,338.40
Морґеджі	2,302,370.97
Бонди	14,851,528.43
Позички членам	308,940.12
Реальности	295,202.93
Друкарня	10,543.79
Разом	$ 18,129,924.64

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів забезп.	$ 17,319,712.54
Адміністрац. фонд	100,907.73
Конвенційний фонд	21,692.26
Запомоговий фонд	294,894.76
Народний фонд	7,383.25
Резервовий фонд	21,641.32
Сирітський фонд	125,345.35
Посмертний фонд старого роду забезп.	53,388.52
Спеціяльний фонд на забезпеку інвестицій	146,258.73
Фонд Захисту Сиротинця	38,700.18
Разом	$ 18,129,924.64

Роман Слободян, гол. касир

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	78.75
2	20.66
3	108.99
5	67.66
6	41.89
7	42.88
8	235.37
9	17.10
10	27.74
11	48.64
13	107.00
14*	436.03
15	83.94
16	105.61
17	5.13
18	6.64
20	260.82
21	62.82
22	90
23	93.84
24	2.48
25	61.89
26	1.35
27	99.74
28	8.55
29	65.79
30	9.30
33	85.24
34	4.95
36	49.93
37	104.04
38	191.15
39	298.57
40	30.44
42	242.70
44	4.13
45	263.16
46	92.64
47	29.45
49	89.96
50	39.49
52	80.98
53	110.20
54	100.32
55	92.30
56	63.31
57	544.07
58*	155.41
59	260.84
60	5.32
61*	6.45
62*	127.23
63*	340.49
64	154.27
65	33.97
66	25.79
67	46.34
68	42.65
69	17.23
70	88.35
71	150.88
73	32.38
74	2.12
75	203.27
76	188.07
77	4.47
78	1.04
80	6.71
81	191.96
82*	2.89
83	85.89
84	72.12
85	29.74
87	38.12
89	19.35
90	37.16
91	12.55
92	8.89
93	84.47
94	686.54
96	209.73
97	57.67
98	21.32
99	78.56
100	25.38
102	399.28
103	73.26
104	89.67
105*	150.88
106	220.93
107	73.22
108	21.95
109	49.77
110	3.14
111	4.98
112	178.35
114*	140.14
115	38.92
116*	65.19
117	102.39
118	2.35
119	28.04
120	170.53
121	117.97
122	13.72
123	14.32
124	3.83
125	425.94
126	2.87
127	257.01
128	15.72
130	394.64
131*	291.30
132	13.00
133	18.93
134	25.98
135	17.93

Відділ	Заплатив
137	31.11
138	13.14
140	80.32
141	9.75
142	146.80
143*	105.21
144	69.15
146	120.16
147	222.23
148	2.25
149	47.81
150	80.11
151	27.42
155	335.41
156	168.72
158	42.47
159	2.33
160	2.89
161	163.03
162	222.27
163	267.77
164*	156.65
165	35.12
167	84.99
168	21.52
170	85.61
171	80.37
172	63.52
173	72.10
175	68.14
176	88.42
177	178.68
178	50.62
179	36.94
180	85.47
181	5.41
182	53.56
183	157.32
185	8.78
186*	7.63
187	29.98
189*	221.90
190	8.58
191	304.04
192	61.75
194*	475.60
196	7.50
199	19.93
200	142.14
201	1.45
202	4.75
203*	107.11
204	422.54
206	240.51
208	26.14
209	3.81
210	11.99
211	53.80
212	7.71
213	34.59
215	38.84
216	20.29
217	394.02
218	65.98
219	157.95
220	211.37
221	1,003.39
222	23.80
223	11.76
224	55.21
225	3.73
226*	9.23
227	14.35
228	.20
229	7.82
230	295.20
232	13.34
233	81.13
234	169.38
235	14.90
236	115.56
237	72.67
238*	446.62
239	102.45
240	505.98
241	45.95
242	34.11
243	28.46
244	2.93
245	174.02
247	11.76
248	43.44
251	135.57
252	37.05
253	54.77
254	296.73
255	4.88
256	71.97
257*	116.27
258	.90
259	57.54
260*	6.80
261	24.70
262	19.76
263	7.80
264	12.68
265	37.23
266	228.57
267	78.39
268	86.09
269	1.57
270	81.00
271	125.93
274	38.09
275	43.52
276	114.65
277	399.36

Відділ	Заплатив
279	5.26
280	17.61
281	212.37
282	19.31
283	138.76
284	13.19
285	9.65
286	6.11
287	109.16
288	153.93
289	139.40
290	100.32
291	150.06
292	370.25
293	90.80
295	146.37
296	86.53
298	35.05
299	67.70
300	7.19
301	127.32
303	1.67
304	153.27
306	17.63
307	93.15
308	35.89
309	37.85
310	42.47
311	1.35
312	19.69
313	45.74
314	30.96
316	554.53
317	46.18
318	19.82
319*	15.86
320	126.13
321	77.66
322	23.72
323	41.46
324	23.48
325	419.31
326	10.95
327*	317.54
328	89.29
330	161.34
331	9.02
332	14.54
333	21.90
334	184.11
335	4.04
336	212.90
337*	171.95
338	47.84
339	16.72
342	84.05
343	71.05
344	10.95
345	193.71
347	60.93
348	186.42
349	88.85
350	179.29
351	11.36
352	30.95
353	26.02
355	57.80
356	107.62
357	7.84
358	.50
361	1,222.90
362	64.56
363	50.93
364	168.49
365	3.55
366	.45
367	585.23
368	25.34
369	21.18
370	121.32
371	220.39
372	121.82
373	24.64
374	96.57
377	5.04
378	1.35
379	978.87

Відділ	Заплатив
380	96.69
383	144.19
384	24.33
385	309.25
386	64.83
388	299.62
390	102.48
393	31.91
394	35.44
395*	69.73
397	239.73
398	64.37
400	1.35
401	1.86
403	40.08
405	2.22
406	34.78
409	3.53
410	71.57
412*	22.09
413	53.25
414*	837.20
415*	1.80
417	11.68
418	87.44
420*	2.66
423*	309.48
424	4.06
427	265.05
428	42.09
429	6.08
430	286.75
432	1,156.31
433	57.49
435	14.68
437	211.19
438	12.07
439	270.91
441	222.67
442*	13.05
444*	19.38
445	264.02
446	41.26
447	12.88
448	13.78
451*	117.38
452	43.06
453	46.06
454	4.12
455	83.29
456*	217.42
457	24.00
458	276.54
460	32.09
461	215.23
464	271.08
465	70.37
466	110.00
467	1.80
468*	451.42
470*	29.95
472	219.46
473*	425.67
475	6.60
476	30.60
477	35.46
478	27.49
479	28.18
480*	3.00
481	77.40
482	4.81
484	128.81
485	6.88
486	13.96
487	31.96
489	65.26
490	75.14
491	47.21
492	18.30
493	9.99
495*	79.75
497*	72.48
498	188.84
502*	88.88
503	22.72
504	63.36
506*	112.78

З місячних вкладок від членів обезпечених в усіх родах обезпеч.	$ 43,247.34
Відсотки від бондів	6,704.40
Відсотки від морґеджів	4,468.90
Відсотки від членських позичок	98.36
Надвишка при виміні канадійської валюти	8.83
З переносу федерального податку за пом. сили	279.28
З переносу стейтового податку за пом. сили	6.20
Сплати морґеджів	11,319.90
Сплати чл. позичок	225.34
Разом	$ 66,358.55

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відд.:		
287	Сохан Ігор Богдан	375.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	3,400.00
Грошові звороти	1,778.08
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	75.00

Виплати адміністраційного фонду:

Платня помічних сил	1,998.13
„Свобода" за "Ukrainian Weekly"	600.00
Федеральний податок за помічні сили	431.26
Видатки на пошту	100.00
Лікарі за нових членів	13.00
Нагорода відділовим секретарям	11.37

Інвестиції:

Інвестовано в морґеджах	50,000.00
Позички членам	113.36
Разом	$ 58,895.20

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем липня 1959 осталася	$ 97,652.31
Прихід за серпень	66,358.55
Разом	$ 164,010.86
Розхід за серпень	58,895.20
Готівка з кінцем 31-го серпня 1959 остається	$ 105,115.66

БАЛАНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 105,115.66
Морґеджі	1,076,079.57
Бонди	2,997,266.60
Позички членам	38,187.99
Разом	$ 4,216,649.82

Стан довжний:

Посмертний фонд	$ 4,117,538.44
Адміністрац. фонд	99,111.38
Разом	$ 4,216,649.82

УНСОЮЗ В КАНАДІ

(Закінчення зі стор. 3-тої)

в провінції Саскачеван зорганізовано два Відділи один в Саскатуні в 1948 році і другий в Риджайні у 1949 році.

Належить згадати ще про один Відділ. Його можна назвати „забутою сторожею УНСоюзу". Це — Відділ ч. 49, який постав був у Торонті 31 січня 1916 року, тобто 33 роки тому. Народився він в дуже складних часах і не міг нормально розвиватись, бо й часи були ненормальні. Перша світова війна, в якій канадійські війська брали участь, була в повному розгарі. По закінченні війни прийшло в Канаді велике безробіття а у висліді того депресія, яка не дала молодому Відділові можливости розвинутись. Відділ мав кілька членів, і вони всі стояли на варті на чолі з секретарем п. Н. Юречком. Завдяки його витривалості малий Відділ перетривав непригожі часи і почав вільно зростати. Тепер Відділ має 100 членів, і його секретарем є той самий Н. Юречко, найстарший віком наш секретар в Канаді, а також секретар з найдовшим рекордом — 33 роки.

З часом ряди членства УНСоюзу росли. Творено нові Відділи. Згодом збільшила ряди членства повоєнна нова еміграція. Різноманітність членства під сучасну пору можна бачити з того, що, крім Відділів при УНО, маємо Відділи Пластові, Ліги Визволення України, СУЖЕРО, Відділи, які гуртуються при льокальних Просвітах чи Народних Домах, а також при греко-католицьких та православних церквах. Між членством УНСоюзу знаходимо поважне число священиків греко-католицьких, православних, євангелицьких і баптистських, ремісників, робітників, професіоналістів, підприємців, жіноцтва, молоді і т. д. Взагалі членство УНСоюзу— це конґльомерат українського населення Канади, бо до нього можуть належати всі національно-думаючі українці.

Давнє бажання членів Українського Народного Союзу в Канаді сповнилось. Остання Конвенція, що відбулась в травні 1958 року, винесла одноголосне рішення — створити в Канаді канцелярію УНС. По 21 роках надійшов час для великого збору делеґатів 24-ої Конвенції дати признання канадійським союзовцям за їх невтомну працю.

Сталося це не з самого сантименту, що дався глибоко відчути канадійським делеґатам на Конвенції 1958 р. в Клівленді. Ентузіязм наших братніх американських делеґатів був викликаний звітодавцями, які говорили про Канаду числами членів, числами кампаній, сумами грошей, словом — представляли успіхи союзовців Канади. А ці успіхи в останніх роках були справді поважні. І тому делеґати союзових Відділів Америки висказали признання союзовцям Канади своїми голосами так щодо закладення окремого бюра УНС в Канаді, як і щодо вибору 2-х канадійських кандидатів до Головного Уряду УНС — найвищого його тіла в міжконвенційних роках. Вони вибрали головного контролера і головного радного, які одержали найбільше голосів.

Незаперечним фактом є те, що УНСоюз із своїм членством та майном — домінуюча українська братська допомогова організація в Америці і в Канаді. Нехай говорять за себе числа:

Згідно з статистичними даними за рік 1958-ий, УНСоюз одержав вкладками від Відділів в Америці 1,816,687 дол., а від Відділів в Канаді 231,162 дол., тобто разом 2,047,849 долярів.

УНСоюз забезпечив у 1958 році своїх нових членів в Америці на суму 2,668,000 дол., а в Канаді на 638,000 дол. — разом на суму 3,306,000 дол.

Загальна сума забезпечення всіх членів в Америці під кінець 1958 року становила 50,520,099 дол., а в Канаді 4,994,518 дол — тобто разом 55,514,617 дол.

Майно всіх членів УНСоюзу з кінцем липня 1959 року виносило 22,229,449 дол., в тому числі майно членів УНСоюзу в Канаді 2,110,000 дол. Подані числа виказують поважний зріст вкладок, підвищення суми забезпечення, а також зріст майна союзовців Канади. Однак, ми ще не згадали про живих людей, тобто членів, які є основою існування не тільки УНСоюзу, але й кожної організації.

Є, однак, деяка різниця між УНСоюзом та іншими організаціями. Щоб УНСоюз міг рік-річно зростати, він мусить в першій мірі покривати свої втрати: природні (смерть) та інші втрати, як виплачене забезпечення, готівковий зворот, а найбільше суспензи. Щоб покривати оправдані чи неоправдані втрати, мусимо мати нових доплив членів. Членство УНСоюзу в Канаді в половині цього року виносило лише 6,322 особи. Беручи до уваги, що в Канаді маємо коло півмільйона українців, виходить, що в рядах УНСоюзу є приблизно один відсоток всього українського населення. Союзовці Америки на 1 мільйон українців мають в своїх рядах 67,000 членів, що становить майже 7 відсотків. Правда, УНСоюз існує в Америці вже 65 років, а в Канаді лише 21 рік. Однак, мусимо вдаритись в груди і сказати собі, що це не є вистачальним на Канаду.

Щоб відношення 7:1 в користь наших братів-союзовців в Америці змінити, союзовці в Канаді мусять постаратись збільшити своє число в недалекому часі ще на 1 відсоток до 13,000 членів.

Канадійське бюро створено власне на те, щоб допомагати Відділам, вживаючи всіх можливих заходів для пожвавлення організаційної праці УНСоюзу в Канаді.

УНСОЮЗ МАЄ ТЕПЛЕ МІСЦЕ...

(Закінчення зі стор. 3-тої)

зворушення, коли почули свій рідний церковний спів.

Треба схилити голову перед тими, залізної витривалости селянами-піонерами, які приїхали до Канади без засобів, майже неграмотні, на яких тодішні старі канадійці дивилися з презирством — а які зуміли виховати дітей, які нині приносять славу українському імені в Канаді і беруть живу активну участь в економічному, соціяльному та політичному житті країни. На протязі тих 45 літ, коли українці почали брати активну участь в політичному життю Канади, 62 канадійці українського роду були вибрані послами до провінціяльних і до федерального парляментів. Між ними були міністри, ось як в саскачеванському, манітобському, онтарійському та федеральному кабінетах. У 2-х провінціональних столицях з усіх десятьох українці вже по кілька разів вибрані посадниками. Два українці засідають в Сенаті...

Тому, що українське громадянство в Канаді, старша іміграція і канадійські уроджениці, задержали свої культурні ціхи і мову, вони менше різнилися від найновішої іміграції, що прийшла до нас по останній війні і тому, вона скорше чим у других етнічних групах влучилася в існуюче організоване життя. Координаційним тілом усіх канадійських українців (за винятком комуністів) являється Комітет Українців Канади, який перед урядом і перед світом репрезентує опінію півмільйонової української спільноти в Канаді і якого складовими частинами є всі домініяльні організації українців Канади, також і канадійські Відділи Українського Народного Союзу.

На закінчення згадаю, що мило нам було вітати в Оттаві, здається два роки тому, представників Українського Народного Союзу, гостити їх в парляменті, запізнати з нашими послами, сенаторами, і представниками громадянства. Запевняю Вас, що ми завжди раді гостям з-поза ріки св. Лаврентія — і завжди будемо Вас щиро вітати.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів У.Н.Союзу з кінцем серпня 1959	$ 18,129,924.64
Майно молодечого департаменту УНС	4,216,649.82
Разом	$ 22,346,574.46

Роман Слободян, гол. касир

Степан Куропась

СОЮЗОВІ ПІОНЕРИ

У цій короткій статті не буду писати про союзових піонерів в ширшому значенні. Тема ця широка, як Америка. До неї треба заглянути в архіви українських громад, якщо такі є, або принаймні до метрикальних книг союзових Відділів. В додатку — кого рахувати піонером? Чи всіх тих добрих українських людей по наших громадах, що до Союзу вступили й видержали до смерти? Чи лише тих видніших, урядовців? А вкінці, яких урядовців? Чи всіх тих, що колись жили і хліб жували, чи лише тих, що щось для Союзу зробили, щось придбали? Що хтось скорше вступив до УНСоюзу, ще не є ознакою його піонерства. Люди могли вступити пізніше і для Союзу зробити більше. Тема ця невдячна, можна багато людей образити, нагнівати, бо так уже є на світі, що не все правда людей тішить, дуже часто їх гнівить, і вони ображаються.

А зрештою загляньмо до словника. Вебстер каже, що піонером є тою, що йде наперед і приготовляє дорогу для інших, що виконує щось будуюче. Тому й військові частини, що будують дороги та мости, називались в европейських арміях піонери. В Америці це — інженерні частини.

Коли йде про такі піонерські подвиги союзовців, то я бачив їх багато по всій Америці, але в пам'ять мені вбилося два, що мали місце тому 50 років.

У перших початках 20-го століття, по рільничім страйку в Галичині, селяни випродували землю і масово виїжджали, як тоді говорилося, в „світ за очі". Їхали до Прус, на Угорщину, до Канади і Америки. Хто випродав все, що мав, і зібрав 1,000 дол., міг заплатити за шифкарту до Америки і ще купити досить землі, щоб заложити господарку та поставити будинки. Якось так сталося, що селяни від Жовкви прямували на захід і опинилися в районі недоступних лісів північного Висконсину. Там були величезні табори дереворубів, де можна було добре заробити. Як нестало лісів, компанії, що експлуатували ліси, продавали своїм „ломбер-джекам" землю по доляру за акр. Не стало лісу, не стало й праці, і місцеві українці, що рубали та корчували ліс, накупили землі і позакладали фарми.

Тяжке то було фармування. Ні будинків, ні доріг, ні машинерії, ні худоби. Земля мокра, неогріта, бо століттями покрита була лісом, але урожайна. Як і чим могли орали і кидали насіння в землю. Поволі, дороблялися. Під проводом своїх батьків, що тішилися лісом і багатством землі, виростали діти, що теж ставали піонерами. З лісистих мочарів, дебр й яругів постали гарні фарми, збудовані нашими майстрами в галицькому стилі.

Піонерська рука українців району Люблин збудувала церкву і заснувала Відділ УНСоюзу. Я ночував у кількох наших таких піонерів. В одного з них зберігається документ-правильник, який регулював тодішнім товариським життям серед українців повіту Кларк, стейту Вискансин.

Українські селяни-переселенці з Жовківського повіту

Такий правильник зложив бувший громадський (гмінний) писар і обнімав він багато цікавих точок, наприклад:

1. Хто приходить на збори, мусить поздоровити присутніх або сказати „Слава Ісусу Христу".

2. Хто просить о голос, мусить встати і обернутися лицем до урядників.

3. Не сміє говорити неправди і т. п.

Я мав цей правильник в руках і хотів його віддати до музею. Але сталося так, що хтось у громаді довідався, що пропав „конституційний документ", і я мусів „летунською поштою відіслати його назад, щоб в громаді не зайшли розрухи, бо документ той затягнений в книги повіту. Так мені пояснили. Правильник писаний каліграфічно, мовою тодішніх русинів, з датою, печаткою і підписами, між якими дуже замітний підпис писаря.

Так було 50 літ тому. Приїздили нові люди, і район наповнявся русинами, потім українцями. Ніхто ними не займався, мовляв, бідуйте, доки не згинете.

Поляками, яких там було 10 до одного, займалася організація „любельських обивателюф", що вислала до Америки агронома. Вони заложили місто Люблин і мають кращі землі (німці ще кращі). Чехи за порадою „Чеської Земледельської Єдности" з Праги і Чеської Єдности з Ді Мойн, Айова, виїхали аж до Небраски, де зайняли дуже гарні колонії. Нині чехи в Небрасці є політичною силою, вибирають навіть сенатора, яким є тепер сен. Ґрушка, знаний нам з Конвенції УНСоюзу. Перед ним довгі роки мали чехи у Вашинґтоні нині покійного конґресмена Стефана. Треба додати, що й поляки Люблина вибирають конґресмена, яким є тепер Оконьскі.

Півстоліття пізніше молодша, свідома і більше освічена група нової еміґрації здобуває піонерською працею нові успіхи. Це вже не галицькі селяни, заголюкані польською шляхтою й урядом. Це й не американсько-українські фармери, продуценти хліба та молока. Це — міські робітники й бизнесмени Ню Йорку, що призбирали по кілька сотень для потреб тіла й душі і колонізують околицю озера Моґікан.

В укті Нюйоркського стейту, де сходиться Ню Джерзі і Пенсилвенія, є озеро Моґікан. З того, що я там бачив і міг збагнути, це була недоступна околиця, обложена багнами, горбами і недоступними лісами. Південний берег озера сколонізовано під час війни, а до північного ніхто й не думав братися. Треба було не лише бульдозерів, але й невільничої праці та витривалости, щоб побороти величезні трудноші терену. І українська союзова рука взялася „вікендами" до праці. Замість спочинку в суботу і неділю, довгі години літом у спеку, а зимою при вогні прочищували українці терен без жадного пляну, без інженерських синіх мап.

По п'ятьох роках праці на північному березі озера, покритому лише сосною, що позбулася осики і корчів, постали катеджі і доми українських родів Головатих, Козаків, Новаків і ін. Є їх там більше як 30 і всі чомусь до своєї загороди окрему вулицю мають. А могла б бути понад озером чи з другого боку одна вулиця з відногами. Я говорив з ними. В піонерській праці вони навчилися столярства, мулярства і інших будівельних фахів. Помагали один одному, а познайомилися в Союзі на те, щоб стати сусідами. Український піонер Іван Баран, що вже в Америці 50 літ, давав їм пораду, бо й сам „муфував" гори, щоб здобути площу, і засипав доми для потреб господарки. Він живе в районі Понд Еді і мріє стати містечником цього гірського містечка, поштовий уряд якого міститься в гаражу."

Сьогодні одні і другі піонери, про яких мова, ликують. Але перші вже одною ногою в гробі, не можуть вже користуватися здобутками своїх рук. Другі ще молоді, і хоч ще в Ню Йорку мусять працювати, їх родини над озером Моґікан мають правдивий спокій, відпочинок духа і тіла. Саме під час мого турне колонія була заповнена жінками з дітьми, з малою лише домішкою хлопців. Оттаких то мав і має УНСоюз піонерів!

СТВОРЕНО ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ УНСОЮЗУ В МАГАНОЙ СИТІ, ПА.

У неділю 16-го серпня 1959 р. в Магоной Ситі, Па., відбулися загальні основуючі збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, на яких створено Комітет, як постійну союзову організацію, і обрано його Управу в такому складі: Михайло Гентош — предсідник, Іван Петрунцьо — секретар та Олена Словік — касир.

Збори відкрив і ними проводив з вибору приявних п. Михайло Гентош. Привітавши приявних, зокрема головного секретаря УНСоюзу д-ра Ярослава Падоха, він з'ясував мету скликання зборів та вагу окружних союзових комітетів для всієї союзової організації. Постановлено найближчі збори новоствореного Окружного Комітету скликати на день 22-го листопада ц. р. до Гатзентону, Па.

Після цього д-р Падох в довшій промові з'ясував велику й неповторну ролю, яку для української справи відіграв УНСоюз на протязі 65 років свого існування. Він зазначив, що актуальність УНСоюзу після 65 років не зменшилася, але, навпаки, зросла, наявним доказом чого є постійний ріст числа членів та майна цієї найстаршої і найбільшої поза межами рідного краю української установи. Далі д-р Падох вказав на важливі обов'язки, які стоять перед кожним членом УНСоюзу в цей його ювілейний рік. Зокрема, підкреслив постійний обов'язок збільшувати союзові ряди новими членами та всіми силами оживляти й підсилювати союзову працю, тим самим причиняючись для добра і слави української справи. Учасники зборів, які рясно оплескували доповідача, вирішили виконати вповні ювілейні квоти всіх Відділів і восені влаштувати святочну імпрезу для відзначення 65-ліття Батька-Союзу.

Після доповіді головного секретаря відбулася оживлена дискусія, яка охопила цілий ряд актуальних питань. **М. Г.**

ПРИВІТ ВІД СУСІДА

Новоутвореній Канадійській Канцелярії УНСоюзу в Торонті, її управі в особах головного контролера інж. В. Коссаря та п. Б. Зорича, всім урядникам Відділів УНСоюзу в Канаді та всьому канадійському членству Батька - Союзу з нагоди відкриття тієї канцелярії складаю бажання, щоб воно становило перелім в історії УНСоюзу в Канаді і щоб відтепер розвиток УНСоюзу в Канаді пішов семимилевими кроками.

Володимир Дідик,
головний радний та колишній організатор Відділів У. Н. Союзу в Віндзорі, Судбурі та Кірклєнд Лейк.

Короткі Вістки

● **У Льондоні**, після 37-хвилинної наради присяжних, засуджено на смерть 30-річного фотографа Ґюнтера Фріца Подолю, німецького роду, який 17 липня ц. р. застрелив на вулиці англійського поліциста, що хотів арештувати його, як шантажиста. Подоля боронився на суді тим, що „втратив пам'ять".

● **На Цейльоні** всі члени уряду, парляменту і всі державні урядовці мусять складати спеціяльні зізнання про прибутки і фінансовий стан до окремої комісії для боротьби проти перекупств. Те саме стосується службовців у робітничих спілках та правління публічних корпорацій.

З ЛІТЕРАТУРНО МИСТЕЦЬКО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ повідомляють, що в п'ятницю, дня 2-го жовтня ц. р. відбудеться авторський вечір Миколи Понеділка, на якому письменник прочитає збірку гумористичних нарисів під назвою „Армія". Початок о год. 8-ій вечора.

Ярослав Падох

СОЮЗОВА СКАЛА

У 65-ліття УНСоюзу більше, ніж коли ,варто поцікавитися, в чому лежить сила цієї найбільшої й найстаршої в світі української організації. Шістдесят п'ять років існування й праці нашої організації виявили, що вона тому весь той час ішла вперед від успіху до успіху, що зразу стала на тверду основу. Цією основою була патріотична українська громада, традиційна українська ідея національного самоозначення й державности, були, врешті, віддані цій справі піонери, які коштом свого життя, здоров'я і приємностей будували американську Україну, якою для них був передусім Батько Союз.

Союзова служба кінчалася з-правила для них із смертю або важкою недугою. Поки одна чи друга не змусила їх залишити працю, вони працювали, неначе приковані тим ланцюгом, про який згадує І. Франко в своїх „Каменярах". Все життя лупали ці союзові піонери скалу свого і чужого спротиву *на шляху до своєї мети*, і поволі самі стали непорушною скалою, на якій твердо став і стоїть УНСоюз повних 65 років.

До тих відданих піонерів належить також 78-літній секретар Братства св. о. Николая в Асторії, коло Ню Йорку, п. Павло Б а р и ч. Тільки пару місяців бракує до круглого числа 25 років його секретарювання в тому Відділі. Важка затяжна недуга не дозволяє йому діждати до повного чвертьстоліття на тому трудному, але й почесному пості. І він був змушений недавно зложити той уряд. На листа Екзекутиви У. Н. Союзу з подякою й признанням за його віддану працю п. Барнич прислав відповідь яка, хоч написана без думки про публікацію, є така характеристична для покоління Союзових піонерів, що цілком заслуговує на те, щоб її в цілості надрукувати, і то не тільки для пошанування заслуженого союзового працівника, але передусім на те, щоб поставити його і його піонерську верству союзових і національних будівничих на взір для тих, які займуть їхні місця .

Згадати б ще тільки ,що п Павло Барнич походить з Кропивника, Калуського повіту, де народився 17 грудня 1881 р. Його Відділ заложено 1915 року. Отож із 44 років існування того товариства п. Барнич більше ніж половину того часу був його керманичем. Ім'я п. Барнича дороге для всіх членів української громади в Америці. Але з окремою пошаною ставляться до нього нюйоркчани, бо в найбільшій українській католицькій парохії св. Юра в Ню Йорку трудиться в духовному, а тим самим і в національному, виноградинку син п. Павла Барнича, всіми парохіянами й дітьми зокрема дуже високо цінений і люблений, о. Єронім Барнич. Він і є одним із того великого і численного племени Барничів, про яке мова в нижче поміщенім листі його племінного патріярха.

Нехай Господь дозволить п. Павлові Барничеві прожити ще довгі роки в повному здоров'ю, і його нащадкам дасть щасливе життя й змогу так само вірно й успішно для української справи трудитися, як це було уділом їх патріярха.

Лист союзового піонера:

Високоповажаний Пане
Секретаре!

Щиро Вам дякую за Ваше гарне письмо та щире побажання з дня 18-го серпня.

Направду, прикро мені було просити про звільнення з уряду секретаря 5-го Відділу, але недуга так обезсилувала мене (маю тепер 78 літ життя), що не можу дальше належно провадити тим урядом.

Отсим листом хочу зложити сердечну подяку Вам особливо за Вашу співпрацю і Вельмишановному Головному Екзекутивному Комітетові та всім членам нашого Асторійського Відділу УНСоюзу за щиру поміч.

З великою приємністю можу сказати, що продовж тих 24½ років, як секретар Відділу, старався совісно та ревно виконувати обов'язки цього уряду, не оглядаючись на особисте, а радше загальне добро УНСоюзу та Народу.

Під цю пору з моєї власної родини знаходяться 27 членів у Нашому Союзі. З того 13 правнуків належать до Молодечого Відділу.

Моє одиноке та останнє бажання, щоб добро загалу було завжди мірилом праці Союзників і тим способом дійдемо до тої великої цілі: 75,000 членів.

Здоровлю Всіх та остаюся
з поважанням,

Павло Барнич

ДІТИ СОЮЗОВЦІВ — У РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА

Заходом Братства св. Василія, 364-ий Відділ УНСоюзу у Клівленді, діти союзовців із цього Відділу відзначили роковини Шевченка в цьому році скромним, але щирим святкуванням його пам'яти. Під час урочистости проведено збірку на будову пам'ятника Шевченкові у ЗДА. На фото: Діти й молодь, учасники свята на сцені обабіч Шевченкового портрету.

65-ЛІТТЯ УНСОЮЗУ В ДІТРОЙТІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

землі й усвідомити собі його далеко ще незакінчену місію. На це свято надіслали свої привіти громадські установи і особи, поміж останніми теж головний радний УНСоюзу з Шикаґа Тарас Шпікула. Відспіванням американського гимну розпочалося й відспіванням „Ще не вмерла Украна" закінчилося це ювілейне свято УНСоюзу в одному з найбільших союзових осередків, метрополітальному Дітройті. Ювілейне свято зорганізував місцевий Окружний Комітет союзових Відділів на чолі з головою В. Дідиком, секретарем Ст. Крупкою та касиром П. Кізлом.

В суботу перед цим концертом відбулося у тому ж союзовому домі зібрання Окружного Комітету Відділів УНСоюзу дітройтської округи, в якому взяли участь представники дев'ятьох відділів в числі коло 40 осіб. Після доповіді головного секретаря Я. Падоха, приявні обговорювали порушені в доповіді питання й ставили актуальні питання до Екзекутиви УНСоюзу. Пізно в 11 годині ночі закінчилися ці збори, якими керував гол. радний В. Дідик, а секретарював Ст. Крупка.

В неділю, після ювілейного концерту, відбулася вечеря делеґатів відділів, союзових діячів та представників місцевого громадянства, на якій головний радний В. Дідик в імені місцевої союзової громади привітав гол. секретаря Я Падоха з нагоди його першого офіційного побуту на терені м. Дітройту, як представника УНСоюзу. Крім В. Дідика, який проводив програмою вечері, промовляли В. Довгань, містопредсідник Українського Робітничого Союзу, д-р Д. Квітковський, голова Філії УККА в Дітройті, В. Чмир, голова союзового Народного Дому, в якому відбулася вечеря та д-р М. Дужий, активний союзовий і громадський діяч в Дітройті. Виступи закінчив д-р Я. Падох промовою на тему традиційних добрих обичаїв, якими відзначався УНСоюз впродовж всього свого існування й які запевняють йому довгу й надійну будучність, а українській громаді основу постійного росту та внутрішньої рівноваги серед різнородних противенств її численних груп і організацій.

● **Канадійський міністер** закордонних справ Говард Ґрін і норвезький міністер Гальвард Лянґе заявили минулого тижня у своїх промовах в Об'єднаних Націях, що всякі проєкти міжнародного розброєння цілком нереальні, якщо в них не береться під увагу міжнародної контролі, бо, мовляв, ніяка держава не наражуватиме своєї безпеки і не стане розброюватись ,повіривши Совєтам — на слово.

Вислід змагань в українознавстві проведених Комісією Молоді ЮКОМА

У висліді змагань в українознавстві, проведених Комісією Молоді ЮКОМА при Українському Конґресовому Комітеті Америки з нагоди 250-ліття виступу Гетьмана Івана Мазепи, оціночна комісія в складі: проф. д-р К. Кисілевський, д-р Лука Луців і проф. Т. Білостоцький признала наступні нагороди: А) В групі наймолодших, учнів вищих кляс народних шкіл, які писали есеї на тему „Що знаю про Гетьмана Івана Мазепу"; перша нагорода: Марія Проскуренко, 12 років, Пласт-Сиракюзи; друга — Рената Волинець, 12 років, Пласт-Боффало; третя — а) Мазурик Люба, Пласт-Сиракюзи і б) Аскольд Мосійчук, 13 років, ЮСУМА-Боффало. Б) В групі середньошкільників (14 — 18 років життя) перша нагорода: Марта Боровик, 17 років, Пласт - Нюарк; друга — а) Наталка Гайдар, 17 років, ЮСУМА - Боффало, б) Дарія Городецька, 18 років, Пласт-Сиракюзи, в) Лідія Величко, 17 років, Пласт - Сиракюзи; третя — а) Зірка Гнатик, 15 років, Пласт - Нюарк, б) Лідія Пашківська, 14 р. Пласт-Бо'фало, в) Любомир Шулякевич, 16 р. Пласт - Вінніпеґ. В) У групі студентів колеґій та університетів нагороджено: Марту Савчак, 17 років, Пласт - Ню Йорк за працю „Гетьман Іван Мазепа у світлі чужих джерел". Нагороди у вигляді книжок уфундували наступні видавництва і книгарні: Видавництво „Книгоспілка", книгарня „А р к а", книгарня „С у р м а", книгарня „Говерля", книгарня проф. Карашкевича, — всі у Ню Йорку, та видавництво Миколи Денисюка в Шикаґо, подарував цілу бібліотеку з 21 книжок, що їх отримає першун у мистецькій самодіяльності. Крім цього оціночна комісія рішила відзначити праці наступних учасників змагань в українознавстві: в наймолодшій групі — Лідія Бунецька, Пласт - Шикаґо, Анна Возняк Пласт-Сиракюзи, Ірина Граб, Пласт - Сиракюзи, Юрко Сливинський, Школа Укр. у Вінніпеґ, Ждан Рудницький, Школа Ук. у Вінніпеґ, Василь Шевчук, ЮСУМА — Боффало, Лариса Марія Саґан, ЮСУМА - Боффало, Марта Морозевич, ЮСУМА - Боффало. — Крім праць на подані вгорі теми передбачувано також літературні спроби і одну з таких спроб — вірш „Коритко про Мазепу", написаний пластункою Лідою Душенко з Боффало, нагороджено.

З огляду на те, що виступ мистецької с а м о д і я л ь н о с т и молоді тривав 19-го вересня до дуже пізньої пори, жюрі ще не змогло подати вислідів змагання. З тієї ж причини ще не призначено першої нагороди, що має припасти організації, члени якої здобудуть разом найбільше точок в усіх конкуренціях. Перша нагорода — погруддя гетьмана Мазепи, роботи скульптора Сергія Литвиненка.

Від 1-го жовтня обов'язує збільшений податок від газоліни

Вашингтон. — Від 1-го жовтня треба буде платити від одного ґалона газоліни 4 центи федерального податку замість дотеперішніх 3-ох центів, і той день називають представники нафтової промисловости „Днем сорому". Від 1-го жовтня починається також збільшений федеральний податок від пального до моторів дізля. Прибутки зі збільшеного податку підуть на програму будови автострад поміж стейтами. Представники нафтової промисловости заявляють, що після кожного збільшення податку від газоліни власники авт виявляють свій спротив цим способом, що менше їздять автами або переходять до малих авт, які зуживають мало газоліни, і внаслідок цього збільшуються запаси газоліни, що спричинює зменшення нафтової продукції та збільшення числа безробітних в нафтовій промисловості.

Будують телескоп, який ловитиме сиґнали з зір, віддалених на 38 більйонів світляних років

Вашингтон. — Представник фльоти опублікував по раз перший рисунок найбільшого у світі радіотелескопа, який будується біля Шуґар Гров у Західній Вірджінії. Цей радіотелескоп має коштувати 79 мільйонів долярів і має бути готовий в 1962 році. Головна його частина матиме форму тарілки — це буде алюміновий рефлектор в поперечнику 600 стіп, на два рази більший від теперішнього найбільшого телескопа в Джодрелл Бенку в Англії. Цей рефлектор ловитиме сиґнали людських радіових стацій і ті знаки, що надходять із космічних просторів. Теоретично цей новий радіотелескоп зможе ловити сиґнали, які надходять із зір, що є віддалені на 38 більйонів світляних років від нашої землі. Цей телескоп проєктувала інженерно-архітек. Спілка Ґрад-Урбан і Сілі в Ню Йорку, а будову виконує Амерікен Брідж Дівіжен при Сталевій Корпорації ЗДА.

Сенатор Гомфрі остерігає проти політики коекзистенції з СССР

Ботлер, Па. — Сенатор-демократ із Міннесоти, якого згадують між демократичними кандидатами на президента в 1960 році, Гюберт Гомфрі промовляв на демократичних зборах і остерігав, щоб ЗДА не дали себе заколисати солодкими словами Хрущова та не погодилися на пропозицію совєтського диктатора залишити все таким, як воно тепер є, це значить не прийняли за основу своєї політики засаду коекзистенції. Засада „жийте і дайте нам жити", — була б признанням „статус кво" в теперішньому світі. Коли б ми прийняли засаду коезистенції, казав сенатор Гомфрі, то це означало б, що ми погодилися на те, щоб комуністи „частинами нищили вільний світ, відтинаючи від нього окремі кусні. Хрущов має плян відривати від нас частини і так нас нищити". І тому ЗДА не можуть погодитися на таку програму „співжиття", яку приніс із собою Хрущов.

● **У Швайцарії** тріюмфальні успіхи мали концерти 123-членної Нюйоркської фільгармонійної оркестри під дириґуванням Леонарда Бернштайна. Музичний критик і директор радіовисильні в Базелі заявив: „Ми ніколи ще не чули чогось подібного в нашому консервативному місті".

● **Головний суддя Найвищого** Суду ЗДА, Ирл Воррен, заявив, що федеральні окружні суди мають стільки залеглих невирішених справ, що коли не збільшиться числа суддів, то треба 16-ох років, щоб те все викінчити.

● РОЗШУКИ ●

Анна Соловей, дів. ім'я Хома, пошукує
ОДНОСЕЛЬЧАН
із села Чорна Дол., пов. Ліско, Устріки Дол. Голоситись на адресу:
Anna SOLOVEY
20 Condence Street
Providence 8, R. I.

ЛАСКАВИЙ Тарас Тимофієвич, урodж. 1900 р. в селі В.-Снітинка, Київська обл. (мав би жити десь в Ню Йорку);
ЦИМБАЛЮК Анатолій Григорович, урodж. 1910 р., Фастів, Київська обл.;
МАРЧУК Степан Данилович — урodж. 1918 р. в Житомирі.
Пошукує:
ЛАСКАВА Ольга (Ніна) Андріївна
Відомості про них, прошу писати на адресу:
A. BALKO
9615 Holton Avenue
Cleveland 4, Ohio

ТАРЗАН, ч. 4334. Оповідання науковця.

"I'M PROFESSOR REDFIELD, A MYCOLOGIST," BEGAN THE MAN. "MY GOVERNMENT SENT ROY BRISTER AND ME HERE TO STUDY VARIOUS FUNGI--"
"AFTER LONG MONTHS OF WORK, WE FOUND AN AMAZING NEW MOLD GROWING IN A CAVE--"
"IT PROVED MORE POWERFUL THAN PENICILLIN--A TRUE WONDER DRUG; BUT OUR DISCOVERY BACKFIRED AND A TERRIBLE THING HAPPENED!"
6-30 4334

—Я є професором Редфілдом, микологом, — почав чоловік. — Мій уряд вислав Роя Брістера і мене вивчати різні гриби..."

— Після довгомісячної праці ми знайшли разючу нову цвіль в печері...

—Вона виявилася сильнішою як пеніциліна... Чудолік, але наше відкриття було припинене і жахлива подія сталася!